

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2023-11-15

Diarienummer:
KSN-2023-02865

Handläggare:
Linda Nicklasson, Anders Nilfjord och Malin Åkesson

Verksamhetsplan 2024-2026 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna verksamhetsplan och budget 2024–2026 för kommunstyrelsen inkl. bilagor enligt ärendets **bilaga1**

Ärendet

I förslaget till verksamhetsplan har kommunfullmäktiges fyra fokusmål och de 30 uppdrag som fullmäktige gett till kommunstyrelsen konkretiserats i form av åtgärder. Inom tre fokusmål har uppdragen kompletterats med nämndmål för att fånga utvecklingsområden som ligger inom kommunstyrelsens grunduppdrag. Kommunfullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen ett kommunbidrag på 917 miljoner kronor för 2024. Kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet budgeteras att uppgå till 5 170 miljoner kronor under året. Förutom kommunbidrag finansieras kostnaderna av taxor, avgifter, hyror, övriga intäkter och fördelning av kommungemensamma kostnader till nämnderna.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Verksamhetsplanen visar vilka åtgärder kommunstyrelsen behöver genomföra för att säkerställa att kommunfullmäktiges Mål och budget 2024–2026 förverkligas. I föreslagen verksamhetsplan har kommunfullmäktiges fyra fokusmål och de 30 uppdrag som delats till kommunstyrelsen konkretiserats i form av åtgärder.

Kommunstyrelsen bidrar även till att uppfylla fokusmålen i Mål och budget inom ramen för det grunduppdrag nämnden har enligt reglementet. I verksamhetsplanen tydliggör nämnden hur grunduppdraget ska utvecklas genom fyra nämndmål och ett flertal indikatorer. Kommunstyrelsen kommer även att ha ett särskilt fokus på fokusmålen i uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens uppföljningsplan.

Verksamhetsplanen omfattar även ett uppdrag från tidigare Mål och budget som inte är färdig samt tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om löpande under året. Åtgärder från beslutade program och handlingsplaner där kommunstyrelsen har ett ansvar för genomförandet har inarbetats i verksamhetsplanen för att uppnå en mer sammanhållen styrning.

Under våren har förvaltningarna och kommunstyrelsen genomfört riskanalys. De identifierade riskerna har omhändertagits i kommunstyrelsens internkontrollplan eller som riskåtgärder i kommunstyrelsens verksamhetsplan. Kommunstyrelsens internkontrollplan behandlas i separat ärende.

Kommunstyrelsens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen att omsätta i praktiken.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsens budget utgår från den ekonomiska ram som kommunfullmäktige beslutat om i Mål och budget 2024-2026. Under 2024 budgeteras kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet att uppgå till 5 170 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 917 miljoner kronor, taxor, avgifter, hyror och övriga intäkter som budgeteras till 3 090 miljoner kronor, fördelning med 1 140 miljoner kronor och finansiella intäkter om 23 miljoner kronor. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat verksamhetsnära stöd från staber och avdelningar, kommungemensamma processer såsom till exempel lönehantering och redovisning, kostnader för IT samt ersättning för arbetsplatser.

Investeringar

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2024–2026 tilldelats 9 733 miljoner kronor för investeringar för åren 2024–2028, inklusive extern finansiering. För 2024 uppgår ramen till 923 miljoner kronor. Till det tillkommer pågående investeringar där medel ska överföras från föregående år vilket fastställs i samband med bokslut. Enligt Mål och budget beräknas investeringarna inom exploateringsverksamheten uppgå till 297 miljoner kronor för 2024 och finansieras med 99 miljoner i exploateringsersättningar.

Inom kommunledning avser investeringsramen främst utgifter för fastighetsunderhåll och nybyggnation. En bidragande orsak till högre investeringsutgifter är rådande inflation som bidrar till kostnadsökningar i befintliga beräkningar. En stor del av utgifterna är hänförliga till förvaltningen av byggnader samt byggande av ny förskola inom Ulleråkerområdet. För att möta behovet av LSS-bostäder kommer investeringar att ske även inom detta område från 2024. Därtill finns utrymme för IT-investeringar, fastighetsförvärv (bostadsrätter) och inventarier.

Inom stadsbyggnad finns investeringsramen för markförvärv som bland annat omfattar planerade förvärv kopplade till genomförandet av fyrspårsavtalet och planerade verksamhetsområden. Det innebär sammantaget relativt omfattande förvärv under 2024 och 2025. Kommunstyrelsen ansvarar inom ramen för

fyrspårsavtalet även för investeringar i infrastruktur kopplat till kapacitetsstark kollektivtrafik. Projekteringsarbetet, som i huvudsak belastar resultatet, fortsätter med syfte att kunna nå tidplanen enligt tidigare genomförandebeslut och beviljad statlig finansiering.

Utöver de skattefinansierade investeringarna genomförs även stora investeringar inom exploateringsverksamheten avseende infrastruktur i utbyggnadsområden. Dessa finansieras till del av extern finansiering i form av exploateringsavtal med externa byggaktörer. För 2024 budgeteras dessa investeringar till 297 miljoner kronor varav 99 miljoner kronor finansieras av externa medel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 november 2023
- Bilaga 1 Verksamhetsplan 2024–2026 för kommunstyrelsen inkl. bilagor

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och
biträdande stadsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Stadsdirektör

Datum:
2023-12-13

Diarienummer:
KSN-2023-02865

Verksamhetsplan och budget 2024–2026

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Kommunstyrelsens uppdrag.....	3
Politisk plattform	4
Omvärld och förutsättningar.....	5
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	8
Begrepp som används i verksamhetsplanen	10
Kommunfullmäktiges fokusmål.....	11
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	11
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.....	21
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.....	28
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	34
Budget 2024	42
Bilaga 1 Tillkommande uppdrag.....	48
Bilaga 2 Risker.....	52
Bilaga 3 Styrdokument.....	58
Bilaga 4 Uppföljningsplan	60
Inledning.....	60
Nämndens uppföljning	60
Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden.....	61
Bilaga 5 Åtgärder	62

Inledning

Kommunstyrelsens uppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivar nämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet med ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggandearbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en samlad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Kommunledningskontoret stödjer kommunstyrelsen att:

- Leda arbetet med kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget.
- Styra kommunens övergripande ekonomi, inklusive finansförvaltning, medelsförvaltning och budget samt att följa upp dessa.
- Driva kommunens näringslivsfrågor samt regional utveckling och internationella frågor.
- Leda och samordna kommunens trygghets-, säkerhets- och beredskapsarbete.
- Leda och samordna kommunens personalpolitik, kommunikationsarbete, IT-utveckling och digitalisering, samt ansvara för stadsarkivet.
- Ta fram beslutsunderlag och administrera den demokratiska processen.
- Följa upp kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens styrdokument.
- Leda och samordna kommunens strategiska hållbarhetsarbete för att nå målen i Agenda 2030 och säkerställa att ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiv beaktas i kommunens utvecklingsarbete.
- Leda och samordna kommunens försörjning av lokaler till kommunala verksamheter och bostäder för personer som omfattas av socialtjänstlagen eller som bor i av kommunstyrelsen inhyrd bostad.
- Leda och utveckla gemensam service inom områdena måltid, städ och service.
- Tillsammans med berörda verksamheter genomföra samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.
- Utveckla kommunens förmågor kring kvalitetsledning, innovationsledning, processutveckling och projektledning.

Stadsbyggnadsförvaltningen stödjer kommunstyrelsen att:

- Sköta kommunens mark- och exploateringsverksamhet.
- Ansvara för översiktsplanering och fördjupad översiktsplanering i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).
- Leda och samordna kommunens arbete med att utveckla landsbygderna.
- Planera samt förvärva, överlåta och upplåta fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter av kommunens fasta egendom.
- Arbeta med övergripande kollektivtrafikfrågor samt stadsdelsutveckling.

Politisk plattform

Kommunen samlas i en gemensam vilja för att skapa ett jämlikare, grönare samt tryggare Uppsala och bygga ett Uppsala för alla – där ingen lämnas utanför.

Kommunen ska klara ekonomin och välfärden i en svår tid. Den ekonomiska situationen kräver prioritering mellan utgifterna samtidigt som välfärden värnas. Kommunen ska ha en effektiv administration samt ordning och reda i ekonomin. Skolan och barnen ska prioriteras.

Tryggheten ska öka och jämlika livsvillkor skapas. Uppsala är fortfarande en allt för segregerad kommun och även om kommunen är på god väg så behöver trygghetsarbetet fortsätta med full kraft. Kommunstyrelsen kommer prioritera brottsförebyggande insatser och brottsbekämpande arbete samt att bryta segregationen som är grogrunden till kriminaliteten. Att föra en aktiv bostadspolitik ska minska segregationen genom byggande av attraktiva och hållbara bostäder med blandad upplåtelseform.

Kommunen ska leda klimatomställningen. När regeringens politik leder till ökade utsläpp måste kommunen växla upp arbetet för att nå våra högt ställda klimatmål. En koldioxidbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga. Kommunen ska stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald. Kommunstyrelsen kommer prioritera arbetet för att ställa om till hållbara transporter och elektrifieringen av Uppsala genom att minska energiförbrukning, minska effektbristen och öka antalet laddstationer för elfordon.

Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för fler jobb och ett växande näringsliv. Uppsala har med sin närhet till huvudstaden och två världsledande universitet goda förutsättningar för ett blomstrande näringsliv. Det är viktigt för att minska arbetslösheten och klara finansiering av välfärden. Något som är avgörande för näringslivets framtid är långsiktiga förutsättningar för en välfungerande infrastruktur. Därför är vi tydliga med att vi kommer stå upp för spårväg och fyra spår mellan Uppsala och Stockholm. Kommunstyrelsen kommer även prioritera arbetet med att förbättra servicen gentemot företag och hur stadsplaneringen kan ske på ett sätt som bidrar till ett växande näringsliv.

Omvärld och förutsättningar

Kommunstyrelsens verksamhetsnära omvärldsanalys utgör underlag för prioriteringar och åtgärder i verksamhetsplanen. Den utgår från den kommunövergripande omvärldsanalysen med sju övergripande trender och egen omvärldsbevakning.

Större folkmängd och förändrad befolkningsstruktur

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Uppsala kommuns befolkning förväntas öka till cirka 333 000 fram till år 2050. Folkökningen beräknas ske i alla åldrar, men bara den äldsta åldersgruppen (80 år och äldre) väntas öka som andel av totalbefolkningen. Befolkningsutvecklingen leder till ökad efterfrågan inte bara på äldreomsorg utan även barnomsorg och skola, samt ställer krav på anpassning av den kommunala verksamheten, den byggda miljön och infrastrukturen.

En långsiktigt hållbar samhällsbyggnad för Uppsalas växande befolkning förutsätter god ekonomisk hushållning, miljömässigt hållbara val och säkrad vatten- och elförsörjning. Kommunen behöver stärka äldreperspektivet i sin planering och erbjuda ett breddat utbud av boenden för äldre, inklusive alternativ med lägre boendekostnad.

Kommunen ska bidra till att skapa förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig och växa. Det behövs ett ökat fokus på näringslivstillväxt. Tillgång till och kvalitet i utbildningar och arbetsmarknadsmatchning är centralt för att tillgodose näringslivets kompetensbehov.

Miljö- och klimatförändringar

I Sverige stiger temperaturen mer än det globala genomsnittet. Klimatförändringarna kommer bland annat leda till värmeböljor, torka och mer nederbörd än tidigare. Det blir också ökad risk för bränder och översvämningar. Bebyggelsestrukturen, de samhällstekniska systemen samt vatten- och livsmedelsförsörjningen behöver anpassas för att hantera klimatförändringar. Kommunen behöver beredskap för att bedriva verksamhet under extrema väderförhållanden som till exempel översvämningar och värmeböljor.

Sedan 1990 har Uppsalas klimatpåverkan minskat. Fortsättningsvis behöver Uppsalas klimatomställning hålla en årlig takt på utsläppsminskningar om 10–14 procent för att ligga i linje med Parisavtalet.

Kommunen behöver prioritera systemskiften och vidta åtgärder inom områden med stor klimatpåverkan som energiförsörjningen, transporter, arbetsmaskinsanvändning, material- och konstruktionsval inom bygg- och anläggning samt utfasning av fossil plast. Användningen av förnyelsebara eller återvunna material behöver öka, inklusive återvunnet och klimateffektivt byggmaterial.

Kommunen behöver inkludera miljö- och klimatperspektiven i sin verksamhet och påverka externa verksamheter i samma riktning. Upphandling, fysisk planering och infrastruktur behöver utvecklas och samarbetet mellan kommunens verksamheter öka.

Globalisering, konkurrens och näringslivsutveckling

Globalisering och frihandel har gett världen en ökad ekonomisk tillväxt. Handel, migration och investeringar har integrerat världens länder. Samtidigt har

globaliseringen också inneburit en hårdare konkurrens om kompetens, investeringar och etableringar mellan länder och platser. Uppsala behöver stärkt specialisering inom flera områden och fler samarbeten. Det behövs en ökad och aktiv dialog med näringslivet om nuvarande och kommande behov. Samtidigt bör Uppsalas livsmiljöer, innovationsarbete och stödsystem samt universitet, sjukhus och kunskapsintensiva branscher lyftas fram. För att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare behövs en utvecklad mottagningskapacitet och god infrastruktur vilken kan vara avgörande för företagsetableringar, särskilt inom kunskapsintensiva branscher.

Platser och regioner som ska kunna förbli konkurrenskraftiga behöver kontinuerligt stärka sina unika fördelar och attraktionskraft samt skapa trygga miljöer där fler vill vistas. Uppsala kommun erbjuder en stor variation av livsmiljöer. Möjligheterna att bo, verka och leva såväl på landsbygden som i de mindre tätorterna och i olika delar av staden behöver dock utvecklas utifrån plats specifika förutsättningar. Sammankopplingen av arbetsmarknaderna i regionen behöver drivas framåt. Goda kommunikationer lokalt och regionalt är viktigt för Uppsalas attraktivitet men även att lyfta och synliggöra kunskap och innovation.

På framtida globala marknader kommer klimatsmarta och cirkulära lösningar att efterfrågas, och där kan Sveriges näringsliv vara konkurrenskraftigt. Kommunen behöver i sin planering och förvaltning säkerställa en klimatpositiv, energieffektiv och hållbart bebyggd miljö med en hög grad av flexibilitet i förhållande till framtida behov, inte minst för näringslivet. Det finns ett ökat behov av nya fysiska strukturer, boendelösningar och offentliga miljöer som är användbara för alla. Rådande konjunktur med hög inflation och ökande räntenivåer påverkar samtidigt marknaden för bostäder. Kommunen får därmed lägre försäljningsintäkter från exploateringsverksamheten.

Teknikutveckling, digitalisering och delaktighet

Det moderna samhällets teknologiska utveckling utmärks av hastigheten, räckvidden och genomslaget. Det finns stora förväntningar på att automatisering, robotisering, och digitalisering ska medföra högre produktivitet och välfärdsvinster det kommande årtiondet. Samhällets digitalisering har skapat ökade förväntningar på kommunens tjänster, öppnat för nya möjligheter till dialog och gett nya sätt att bedriva kommunal verksamhet på. Uppsala behöver förstärka förmågan att möta och dra nytta av strukturomvandlingen, framför allt genom att bättre utnyttja de styrkor som finns i det regionala innovationssystemet och genom att säkra kompetensförsörjningen inom detta område.

Digitalisering och artificiell intelligens i synnerhet ställer också nya krav på hur ansvarsskyldighet, öppenhet och säkerhet kan garanteras. Med möjligheterna som digitaliseringen ger kommer också sårbarhet med risk för driftstörningar, förlust av information, dataintrång och andra virtuella angrepp. Cyberattacker kan hota samhällets grundläggande funktioner och de demokratiska grunderna. För att möta cyberhot och avancerad brottslighet, däribland välfärdsbrottslighet, behöver kommunen utöka samverkan på lokal, nationell och internationell nivå, inklusive myndighetsgemensam tillsyn, och säkra nödvändig kompetens.

Kommunen behöver utveckla förutsättningarna för digital delaktighet för alla samhällsgrupper. De digitala kontaktytor och hybridlösningar som användes flitigt under covid-19-pandemin kan utvecklas ytterligare för att möta verksamheternas och

invånarnas behov. Samtidigt behöver alternativa tjänster och kontaktvägar finnas tillgängliga för de invånare som inte lätt tar del av digitalisering och ny teknik.

Ojämlighet, levnadsförhållanden och folkhälsa

Sverige är fortfarande ett av västvärldens ekonomiskt mest jämlika länder, men inkomst- och förmögenhetsskillnaderna ökar. Covid-19-pandemin och kriget i Ukraina har försämrat den ekonomiska konjunkturen. Internationellt refereras nu till en "levnadsomkostnadskris" där hushållens ekonomier försämras av högre kostnader och lägre realinkomster. Samhällets mest utsatta grupper återfinns oftare på arbetsmarknadens och bostadsmarknadens skuggsidor med olagliga arbets- och anställningsförhållanden liksom otillåten andrahandsuthyrning eller handel med hyreskontrakt. Få bostäder är tillgängliga för grupper med låga inkomster och litet eget kapital. För att motverka boendesegregation behöver kommunen möjliggöra blandad bebyggelse, bostäder och mötesplatser för alla samhällsgrupper i hela kommunen. I de fall kommunen inte själv är ansvarig handlar det om kravställning och god samverkan.

Den ökade förekomsten av skjutvapenvåld och sprängningar i Sverige har en tydlig koppling till socioekonomiskt utsatta områden, unga män och kriminella miljöer. Uppsala har, som andra större städer i Sverige, en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Alltför många unga saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program eller fullföljer inte sin gymnasieutbildning. De får därmed svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och risken att hamna i utanförskap ökar. Ungas välmående och hälsa behöver främjas genom mer förebyggande arbete riktat både till barn och unga och deras vårdnadshavare.

Det är skillnad på mäns och kvinnors arbetsvillkor och livsmöjligheter, till stor del beroende på att arbetsmarknaden är könssegregerad. För att bidra till jämställda arbetsvillkor behöver kommunen erbjuda goda arbetsförhållanden och utveckla sitt förebyggande arbetsmiljöarbete.

Värderingar, samhällsklimat och demokratins förutsättningar

I tider av oro och osäkerhet ökar risken för desinformation och ryktesspridning vilket sätter fokus på demokrati- och samhällsstyrningsfrågor. Internationellt sett har Sveriges befolkning stadigvarande mycket hög tillit till medmänniskor och samhällets institutioner. Även Uppsalabornas attityder till sin kommun och dess styrning är relativt stabila över tid. Det finns tendenser att tilliten minskar och att fler anser att Sverige är på väg i fel riktning. Missnöje och låg tillit kan övergå till en polarisering som förändrar samhällsklimatet markant.

Kommunen behöver fortsätta att utveckla den lokala demokratin och samverkan mellan kommun, föreningsliv och näringsliv. För att främja invånarnas delaktighet och hantera ryktesspridning eller desinformation behövs tydlig och saklig kommunikation samt god tillgänglighet såväl fysiskt som digitalt. Som välfärdsleverantör och arbetsgivare ska kommunen vara förberedd på och agera mot diskriminering, trakasserier och våld.

Nya krav på beredskap och beslutsfattande.

Det finns tecken på att världen befinner sig i en era av ständigt pågående och sammanlänkade kriser, och att detta kan ses som det nya normalläget. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, stridigheter mellan Israel och Hamas, Covid-19-pandemin och klimatförändringarna är alla skeenden som ger upphov till andra,

sammanflätade kriser. Händelseförlopp som dessa, som hakar i varandra och har konsekvenser på systemnivå, är ofta svåra att hantera för traditionella förhållningssätt inom riskanalys, beredskapsplanering och styrning. Förståelsen av krisers möjliga kaskadeffekter behöver förbättras och genom samverkan både inom kommunen och med andra aktörer öka förmågan att hantera dem. I beslutssituationer behövs strukturer för att säkerställa att utsatta grupper skyddas särskilt och att undvika att aktörer handlar enbart utifrån sina egna frågor och verksamheters intresse.

Öppenhet i överväganden och beslutsfattande är nödvändigt. En öppen, aktiv och tillitsskapande kommunikation gentemot invånarna och samhället bör eftersträvas och förmågan att hantera systematisk desinformation stärkas. Inför kommande kriser behöver beslutsfattare ha övat upp förmågan att agera såväl snabbt som i stor skala. Kommunen behöver utveckla metoder och se över ledningsplan för allvarlig störning för att snabbt kunna ställa om verksamheter med minimal påverkan på övrig verksamhet. I beredskap ingår att säkra tillgång till avgörande underlag och datakällor, i den mån det går att vara proaktiv.

Stärkt tillsyn, krisberedskap och strategier för IT-säkerhet och digital trygghet är viktiga verktyg för att stärka säkerheten, garantera vatten- och elförsörjningen samt ha beredskap för nya hälsorisker. Ett utvecklat arbete med kontinuitetshantering behövs i hela verksamheten.

Risker

Riskhantering behövs för att upptäcka och motverka olika risker som kan hota kommunstyrelsens möjligheter att utföra sitt uppdrag och nå sina mål. Risker identifieras, värderas och hanteras genom att åtgärder tas fram för högt värderade risker antingen i verksamhetsplanen eller internkontrollplanen.

Risker har identifierats inom följande områden:

- Osäkra planeringsförutsättningar
- Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt
- Hot mot säkerheten
- Otillräcklig miljö- och klimatsomställning
- Utmaningar inom kompetensförsörjning
- Hot mot demokratin
- Otrygghet och segregation
- Svag delaktighet och service
- Utmaningar inom digitalisering och utveckling
- Brister i informationshantering
- Utmaningar inom styrning
- Hållbar bostads- och lokalförsörjning
- Brister i rutiner och processer

En beskrivning av riskerna inom respektive riskområde finns i bilaga 2.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget beskriver hur kommunstyrelsen ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2024–2026.

I verksamhetsplanen beskriver kommunstyrelsen hur den ska genomföra de uppdrag som kommunfullmäktige riktar till nämnden eller kommunstyrelsen till förvaltningen. Det finns fyra olika kategorier av uppdrag i verksamhetsplanen:

- Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget 2024–2026.
- Uppdrag från tidigare års Mål och budget som inte blivit färdiga.
- Uppdrag till kommunstyrelsen som kommunfullmäktige beslutar om löpande.
- Uppdrag till förvaltningen som kommunstyrelsen beslutar om löpande.

Tillkommande uppdrag läggs in i förkortad form. För fullständig information om uppdraget finns hänvisning till respektive ärende.

Verksamhetsplanen visar även hur kommunstyrelsen tar omhand åtgärder i program och handlingsplaner som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om.

Kommunstyrelsen bidrar även till att uppfylla fokusmålen i Mål och budget inom ramen för nämndens grunduppdrag enligt reglementet. I verksamhetsplanen tydliggör kommunstyrelsen hur grunduppdraget ska utvecklas genom nämndmål och indikatorer. I samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll.

Kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Versionshantering av verksamhetsplanen

Ändringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan sker löpande under verksamhetsåret i enlighet med de beslut som fattas under perioden. Det omfattar till exempel tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen, tillkommande uppdrag från kommunstyrelsen till sin förvaltning eller ändringar i program och handlingsplaner. I samband med uppföljning per mars/april och per augusti sammanställer förvaltningen en uppdaterad version av verksamhetsplanen.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Kommunstyrelsen följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per mars/april, delårsbokslut per augusti och årsbokslut. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden i enlighet med kommunstyrelsens uppföljningsplan i bilaga 4.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2024–2026 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen. (Alla nämnder och bolag)

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi. Genom en samordnad organisation tillhandahåller kommunledningskontoret verksamhetsnära stöd till nämnderna och bolagen inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT och fastighet. Genom att effektivisera kommunledningskontorets stödprocesser ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. I uppdraget ingår att undersöka vilka nyckeltal/indikatorer som kan ge relevant information över effektiviteten i administrationen för att kunna följa utvecklingen och ge underlag för beslut.

Indikatorer upphandling	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde Sverige 2023	Källa
Indirekta besparingar i genomförda upphandlingar, mnkr		143		Öka		Egen uppföljning
Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster, andel (%)	83,1	85,4		>90		Egen uppföljning
Antal genomförda större revisioner				25		Egen uppföljning
Antal genomförda stickprov av inköp från upphandlat avtal				75		Egen uppföljning
Andel (%) inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo (som kan gå via e-handel)				50		Egen uppföljning

Tabell 1. Kommunstyrelsens indikatorer inom upphandling.

Uppdrag 2. Införa en modell för en utvecklings- och innovationsbudget som möjliggör helt nya arbetssätt för att effektivisera framtidens välfärd. (KS)

Innovationskraft, ständiga förbättringar, nya arbetssätt och förmåga att nyttja nya tekniska lösningar är avgörande för möjligheten att lösa välfärden och kommande samhällsutmaningar. Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för ett smart och hållbart Uppsala genom att öka innovationskraften i hela organisationen och förädla och testa idéer från medarbetare. I uppdraget ingår att utveckla en modell för utvecklings- och innovationsbudget i samverkan med kommunkoncernen för att bidra till framtidens välfärd. Kommunstyrelsen ska ta fram förslag på stödfunktion för att hjälpa kommunens verksamheter att hitta möjligheter till extern finansiering till utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder.

Indikatorer förmåga till innovation och verksamhetsutveckling	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal nya innovationsinitiativ tillsammans med externa parter				Öka		Egen uppföljning
Min närmaste chef uppmuntrar mig till att ta initiativ till förbättring av verksamheten	77	77	78	Öka		Medarbetarundersökningen
Medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet, andel	84			Öka	54	Kolada (U00400)

Tabell 2. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 2: Införa en modell för en utvecklings- och innovationsbudget som möjliggör helt nya arbetssätt för att effektivisera framtidens välfärd.

Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande. (Alla nämnder och bolag)

Kommunstyrelsen ska utveckla ett samordnat och sammanhållet stöd till kommunkoncernen för att stärka arbetet med förändringsledning, nyskapande och ständiga förbättringar. Kommunstyrelsen skapar förutsättningar för verksamhetsförbättringar med stöd av digital utveckling. I uppdraget ingår digitalisering av processer och flöden, etablering av ett datadrivet arbetssätt samt förstärkt förmåga till digital samverkan med invånare, näringsliv och besökare genom digitalt först.

Indikatorer digitalisering	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal e-tjänster på kommunens e-tjänsteplattform	11	14		Öka		Egen uppföljning
Antal robotiserade processer	7	7		Öka		Egen uppföljning
Andel anställda i kommunen som genomfört utbildningen "Grundutbildning i informations säkerhet"		29 %		100 %		Egen uppföljning

Tabell 3. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen. (Alla nämnder och bolag)

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Kommunstyrelsen ska komplettera den kommungemensamma kompetensförsörjningsprocessen med en strategi för lärande och kompetensutveckling. I uppdraget ingår även att stödja chefer i syfte att minska behovet av korta visstidsanställningar, öka flexibilitet och förbättra förutsättningarna för kontinuerligt lärande. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv. Kommunstyrelsen ska öka medvetenheten om vikten av ett strukturerat arbete med mångfald och inkludering som en del av kompetensförsörjning. Detta i syfte att bli en attraktiv arbetsgivare för alla och minska risken för diskriminering

**Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.
(KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, Skolfastigheter och Arenor och fastigheter)**

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunstyrelsen ska möjliggöra samnyttjandet genom att anpassa avtalshantering och hållbart användande av lokaler. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt.

Indikatorer lokalförsörjning	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel outhyrda lokaler, %	2,2	1,0		Konstant		Egen uppföljning
Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel outhyrda bostäder, %	4,2	5,3		Konstant		Egen uppföljning

Tabell 4. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 3: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

**Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.
(KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, Arenor och fastigheter, Skolfastigheter, Uppsala parkering och UKK)**

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. Kommunstyrelsen ska undersöka hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. I uppdraget ingår även att säkerställa att kommunstyrelsens och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktig, robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.

Indikatorer demokrati och delaktighet	2019	Mål	Jämförvärde R9	Källa
Valdeltagande i senaste europaparlamentsvalet, andel (%)	62,3	Öka	53,4	Valmyndigheten
Valdeltagande i senaste europaparlamentsvalet, valdistrikt med lägsta valdeltagande, andel (%)	24,4	Öka		Valmyndigheten
Medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande, andel	21	Öka	19	Kolada (U00408)

Tabell 5. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens grunduppdrag

Lokaler och bostäder för kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen ansvarar för att tillhandahålla ändamålsenliga, hållbara och kostnadseffektiva lokaler och bostäder till nämnderna. Kommunstyrelsen utgör motpart till hyresvärd vid inhyrningar och representerar samtliga nämnder i fastighetsrelaterade frågor. Genom både lång- och kortsiktig planering och förvaltning

av lokal- och bostadsbestånd stödjer kommunstyrelsen nämnderna i utvecklingsarbetet och ökar deras förutsättningar att fokusera på respektive kärnverksamhet.

Måltider och städning inom skola och äldreomsorg

Genom att tillaga och servera god och näringsriktig kost till förskolor och skolor bidrar kommunstyrelsen till bättre förutsättningar för Uppsalas barn och elever. Genom att erbjuda näringsriktig och god mat på Uppsalas seniorrestauranger och till kommunens äldreboenden skapar nämnden förutsättningar för att äldre ska kunna bibehålla eller förbättra en god hälsa.

I nämndens ansvar ingår att utföra städning av pedagogiska lokaler. Det ska genomföras på ett sätt som ger barn och elever en ren, hygienisk och god miljö att vistas i enligt folkhälsomyndighetens riktlinjer. Nämnden ansvarar även för att utföra städning av kontor, bibliotek, äldreboende, idrottshallar, lägenheter, byggbodar samt övriga småuppdrag

Övergripande styrning, planering och uppföljning

Kommunstyrelsen styr och samordnar den kommunala verksamheten samt leder arbetet med att ta fram och följa upp styrdokument. Hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030 integreras i styrningen. Kommunstyrelsen leder även kommunens arbete med verksamhetsplanering, uppföljning och internkontroll. Det ger förutsättningar för att kraftsamla kring viktiga frågor. Som underlag för planering tas befolkningsprognoser och en kommungemensam omvärldsanalys fram.

Kommunstyrelsen arbetar med kommunkoncernens långsiktiga prognoser och investeringsplaner. Det ger förutsättningar för att hantera framtida finansiella utmaningar och säkra budget i balans. Analys av ekonomin över tid och i relation till andra är centralt för rätt användning av kommunkoncernens resurser.

Kommunstyrelsen tillhandahåller ett effektivt och samordnat verksamhetsnära stöd till nämnderna i koncernen. Stöd ges inom ekonomi, HR, kommunikation, IT, kansli och fastighet. Staberna bidrar till hög kvalitet och effektivitet i verksamheten genom att ta det normativa ansvaret för dessa processer.

Informationsförvaltning, juridik och ärendeberedning

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens informationsförvaltning och arkiv. Hanteringen av allmänna handlingar omfattar att registrera och lämna ut allmän handling, tillgängliggöra information och ge medborgare och andra en god insyn i kommunkoncernens arbete. Som arkivmyndighet ansvarar kommunstyrelsen för att styra och vägleda kommunens verksamheter i frågor om informationshantering, samt för att bevara och vårda kommunens information långsiktigt.

Kommunstyrelsen tillhandahåller juridiskt stöd till kommunkoncernens verksamheter och arbetar med att upprätthålla och förbättra regel efterlevnad inom alla kommunkoncernens verksamheter. Nämnden säkerställer även att varor, tjänster och entreprenader upphandlas i enlighet med gällande lagstiftning och på ett för kommunen ekonomiskt fördelaktigt sätt. Upphandlingarna ska bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Inköpsprocessen är digital, både med avseende på e-handel och logistik, för att säkerställa ett enkelt och effektivt flöde.

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens ärendeberedningsprocess och tillhandahåller stöd inom utredning, juridik, ärendehantering samt omvärldsbevakning. Syftet är att skapa förutsättningar för förtroendevalda att fatta tydliga, kvalitativa och rättssäkra beslut. Stöd ges även för planering och genomförande av nämndsammanträden, kommunfullmäktige, kommunrevision och arvodeshantering.

Innovation, verksamhetsutveckling och digitalisering

Kommunstyrelsen vårdar och utvecklar det kommunövergripande ledningssystemet. Här ingår stöd för att utveckla kommunens förmågor kring kvalitetsledning, innovation, processutveckling och projektledning. Kommunstyrelsen ansvarar också för portföljkontoret som tar ett helhetsansvar för kommunens större utvecklingsprojekt.

Verktyg, modeller, samordning och rådgivning bidrar till att säkra kvalitet och utveckla verksamheter.

Arbetet med innovationer i offentlig verksamhet bidrar till utvecklingen av kommunens verksamhet och av näringslivet. Kommunstyrelsen främjar miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling via breda samarbeten.

Kommunstyrelsen stödjer nämnder, förvaltningar och de kommunala bolagens digitala utveckling med tjänster och infrastruktur som möjliggör digitalisering av välfärdstjänster och effektivisering av interna processer, på ett säkert och kostnadseffektivt sätt. Nämnden säkerställer även försörjning av digitala arbetsredskap inklusive support och cirkulär hantering. Detta genom en effektiv objektförvaltning, god avtalsförvaltning samt strategiskt fokus och genomförande av beslutad policy för digital transformation. Arbete pågår för att utveckla stöd och styrning av kommunens synpunktshantering och möjliggöra tillgång till data om Uppsala genom statistikdatabasen.

Den moderna arbetsplatsen där digitala lösningar används ger fler möjligheter till samarbete, utveckling, ledarskap och medarbetarskap. Kommunstyrelsen tar även ett kommungemensamt ansvar för att digitalisera och automatisera processer och lärande inom HR, ledarskap, medarbetarskap samt inom arbetsmiljö- och arbetsgivarområdet.

Kommunen som arbetsgivare

Kommunstyrelsen säkerställer att arbetsgivaren följer lag och kollektivavtal inom arbetsrätts- och arbetsmiljöområdet. Det görs genom att förvalta och utveckla kommunens normativa processer, regelverk och villkor så att dessa leder till likabehandling, rättssäkerhet och en hållbar, inkluderande och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunstyrelsen stöttar verksamheten genom att tillhandahålla styrning, metodik, arbetssätt och rutiner för kompetensförsörjning. Processområdet omfattar även arbete med kommunens varumärke som arbetsgivare samt chefs- och ledarförsörjning. Utgångspunkten är att kompetensförsörjningsplanering är en integrerad del av verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocessen. Kommunstyrelsen bidrar även till att stärka förutsättningarna för långsiktig kompetensförsörjning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen marknadsför kommunen som arbetsgivare och säkerställer att kommunen är en förebild på den lokala arbetsmarknaden utifrån principer om likabehandling och jämställdhet.

Kommunstyrelsen har ansvar för kommungemensam kompetensutveckling inom chefs- och ledarskap. Bland annat genom olika utbildningsprogram för kommande, nya och befintliga chefer samt riktade aktiviteter inom aktuella chefs- och ledarskapsfrågor.

För att stärka förmågan hos kommunens chefer att tillvarata medarbetares kompetens i verksamhetsutveckling tillhandhåller kommunstyrelsen förändringsledningsmetodik och beprövade metoder för verksamhetsutveckling.

Genom HR-stabens medarbetare får nämnder och bolagsstyrelser ett verksamhetsnära och strategiskt HR-stöd inom kompetensförsörjning, arbetsmiljö, chefs- och ledarutveckling, medledarskap samt löneprocess och arbetsrättslig rådgivning.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

N1.2: Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.

För att möta tillväxten och framtida utmaningar krävs att kommunkoncernen har god förmåga att genomföra komplexa investeringsprojekt. För att säkerställa största möjliga nytta för investerade medel behöver koncernens planering, styrning och uppföljning av investeringsprojekt stärkas. Investeringsprojekten ska i högre grad genomföras i enlighet med koncerngemensamma arbetssätt, stöd och modeller.

Indikatorer

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Kommunövergripande	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde R9	Källa
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	78	79		Öka	80	Kolada (N000200)
Kvinnor	80	81				
Män	74	75				
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	94	95		Öka	91	Kolada (N00206)
Kvinnor	94	95				
Män	94	95				
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	8	7		Minska	7	Kolada (N00201)
Kvinnor	7	7				
Män	10	9				
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	14	13		Minska	13	Kolada (N00202)
Kvinnor	13	13				
Män	16	15				
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	7	7		Minska	7	Kolada (N00205)
Kvinnor	6	7				
Män	9	8				
Månadsanställda inkl. timavlönade i intervallet 66 till 75 år, antal	637	755		Öka		Egen uppföljning
Kvinnor	491	533				
Män	182	222				
Anställda kvinnor, andel (%)	72,4	71,9			77,4	Kolada (N00222)
Andel (%) kvinnor av samtliga chefer	71	70				Egen uppföljning
Andel (%) kvinnor av chefer som leder chefer	64	61				Egen uppföljning
Andel (%) kvinnor av chefer som leder medarbetare	72	72				Egen uppföljning
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt andel	8,7	8,3		Minska	7,6	Kolada (N00090)
Kvinnor	9,4	9,1				
Män	7,1	6,5				
Medarbetare som har många frånvarotillfällen senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda	16	17		Minska		Egen uppföljning
Kvinnor	18	19				
Män	14	14				
Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%), tillsvidareanställda medarbetare	5,3	7,3		Behålla nivå		Egen uppföljning
Kvinnor	5,5	7,5				
Män	4,7	7,0				
Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%), tillsvidareanställda chefer	8,0	10,5		Behålla nivå		Egen uppföljning
Kvinnor	8,9	10,8				
Män	5,9	9,9				

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Kommunövergripande	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde R9	Källa
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	79	79	79	Öka	78	Kolada (U00200)
Kvinnor	80	79	80			
Män	77	78	78			
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	79	80	80	Öka	77	Kolada (U00202)
Kvinnor	79	80	80			
Män	79	80	80			
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön	102,6	102,7		100	101	Kolada (N00953)
Antal rapporterade tillbud och arbetsskador	3532	3897		Öka ¹	Saknas	Egen uppföljning
Medarbetare som anser att ens arbetsplats följs upp och utvärderas på ett bra sätt (index)	70	69	70	Öka	69	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	70	69	70			
Män	65	69	69			
Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (index)	83	82	83	Öka	83	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	85	83	84			
Män	80	79	80			

Tabell 6. Nämndens indikatorer till uppdrag 4 och nämndmål N1.1 Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Kommunledningskontoret	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde kommuntotal	Källa
Sjukfrånvaro totalt andel				Minska		Egen uppföljning
Kvinnor						
Män						
Medarbetare som har många frånvarotillfällen senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda	8	8		Minska	21	Egen uppföljning
Kvinnor	9	9				
Män	5	6				
Personalomsättning extern avgång, andel, tillsvidareanställda	7,1	9,0		Minska	7,1	Egen uppföljning
Kvinnor	6,0	8,8			7,2	
Män	9,5	9,4			6,9	
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	78	79		Öka	76	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	80	79				
Män	76	79				
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	78	80		Öka	76	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	80	80				
Män	75	80				
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen	76	76		Öka	72	Uppsala kommuns medarbetarundersökning

¹ Målet om att öka handlar om rapportering av tillbud och arbetsskador, inte förekomsten i sig. Genom ökad rapportering synliggörs problematik som möjliggör ett förebyggande arbete.

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Kommunledningskontoret	2021	2022	2023	Mål	Jämfövrärde kommuntotal	Källa
Kvinnor	76	76				
Män	75	75				
Medarbetare som anser att ens chef uppmuntrar till förbättringar av verksamheten (index)	79	79		Öka	77	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	81	79				
Män	75	79				
Medarbetare som anser att ens arbetsplats följs upp och utvärderas på ett bra sätt (index)	67	68		Öka	69	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	69	69				
Män	64	66				
Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (index)	81	80		Öka	83	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	83	81				
Män	76	78				

Tabell 7. Nämndens indikatorer till uppdrag 4 och nämndmål N1.1 Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Stadsbyggnadsförvaltningen	2021	2022	2023	Mål	Jämfövrärde kommuntotal	Källa
Sjukfrånvaro totalt andel				Minska		Egen uppföljning
Kvinnor						
Män						
Medarbetare som har många frånvarotillfällen senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda	5	6		Minska	21	Egen uppföljning
Kvinnor	4					
Män	5					
Personalomsättning extern avgång, andel, tillsvidareanställda	4,9	9,5		Minska	7,1	Egen uppföljning
Kvinnor	5,4	10,9			7,2	
Män	4,5	8,1			6,9	
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	76	77		Öka	76	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	77	77				
Män	75	76				
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	77	78		Öka	76	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	79	81				
Män	75	76				
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen	72	73		Öka	72	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	70	72				
Män	74	74				
Medarbetare som anser att ens chef uppmuntrar till förbättringar av verksamheten (index)	78	78		Öka	77	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	80	80				
Män	76	75				

Indikatorer attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning Stadsbyggnadsförvaltningen	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde kommuntotal	Källa
Medarbetare som anser att ens arbetsplats följs upp och utvärderas på ett bra sätt (index)	62	61		Öka	69	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	63	61				
Män	61	61				
Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (index)	77	76		Öka	83	Uppsala kommuns medarbetarundersökning
Kvinnor	78	78				
Män	76	74				

Tabell 8. Nämndens indikatorer till uppdrag 4 och nämndmål N1.1 Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Riktade nivåpåverkande beslut			
<i>Stärkt basstruktur: informationssäkerhet och internbank</i>	1 500		
<i>Ökade volymer inom juridik, registratur och arkiv</i>	1300		
<i>Utökning politiska sekreterare</i>	900		
<i>Strategiskt lokalförsörjningsarbete</i>		15 000	
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Stärkt basstruktur: informationssäkerhet</i>	5 000		
<i>Utvecklings- och innovationsbudget (2024-2025)</i>	1 000	1 000	
<i>Vakanskostnad med anledning av Stadshusflytt</i>	2 500	5 000	

Tabell 9. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet. (Alla nämnder och bolag)

Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Bland annat ska information till näringslivet utvecklas med utgångspunkt i företagarnas behov. I uppdraget ingår att utveckla kunskapen och insikten i småföretagens villkor och förutsättningar för att främja utveckling och företagsklimatet. Kommunstyrelsen ska ta fram ett program för verksamhetsmark samt förbättra parkeringsmöjligheter i centrum genom att stödja utredningen av en parkeringsanläggning under Vaksala torg. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet samt elitidrottsprogrammet.

Indikatorer god företagservice	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde Alla kommuner	Källa
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	73	75		Öka	75 (R9)	U07451
Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking	272	275	257	Högre ranking	216 (R9)	U40401
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, medelvärde totalt	2,8	2,7	2,9	Öka	3,2	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, företag med 0–10 anställda	74	76		Öka	74	SKR Insiktmätning (NKI)
Tillgång till medarbetare med relevant kompetens	3,2	2,8	2,9	Öka	3,0	Svenskt näringsliv
Nöjd anbudsgivarindex (upphandling), snittbetyg totalt bland kommunens anbudsgivare	68	65,3	61,6	Öka	63,2	SBA servicemätning
Antal rådgivningar och kontakter med företag inom näringslivsorganisationer som får stöd från Uppsala kommun	850	808		Öka		Egen uppföljning
Andel invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet		83		Öka		Brilliant's NKI-mätning

Tabell 10. Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 13. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande. (AMN och KS)

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Kommunstyrelsen främjar projekt och aktiviteter som syftar till ökat nyföretagande och omställning av affärsidéer för att fler ska kunna starta och driva företag. Kommunstyrelsen ska i samverkan mellan universiteten, regionen och näringslivet belysa möjligheten att skapa ett kunskapskluster runt idrott i Uppsala för att tillvara ta den kompetens som elitidrott genererar. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet och elitidrottsprogrammet.

Fler uppsalabor i arbete	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal personer som gemensam service under året tagit emot för:						Egen uppföljning
arbetsmarknadsinsats	57	94		47		
feriearbete (städservice)		116		30		
Genomföra sysselsättningsfrämjande insatser inom ramen för upphandlade avtal				15		Egen uppföljning

Tabell 11. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 13. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Uppdrag 14. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar. (UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN)

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till bättre utbildningar och matchning. Kommunstyrelsen ska inom ramen för företagsbesök och mötesplatser mellan kommun och näringsliv, aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.

Uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden. (Alla nämnder och bolag)

Genom att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter nationellt och internationellt kan kommunens verksamheter utvecklas samtidigt som Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen stärks. Kommunstyrelsen ska ta fram förslag på en stödfunktion som ska hjälpa kommunens verksamheter att hitta möjligheter till EU-finansiering av utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder. I uppdraget ingår åtgärder såsom informationsinsatser till förtroendevalda och tjänstepersoner om hur Uppsala kommun kan dra nytta av medlemskapet i Eurocities.

Indikator externa medel	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Summa erhållna riktade statsbidrag i kommunen, miljoner kronor	736	815		Öka		Egen uppföljning
Summa erhållna EU-bidrag i kommunen, miljoner kronor	11	7		Öka		Egen uppföljning

Tabell 12. Nämndens indikatorer till uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Uppdrag 16. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde. (KS)

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål ska kommunen utreda hur arbetet med medborgarbudget kan utvecklas. Medborgarbudgetar kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. Kommunstyrelsen ska genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden för ökat engagemang.

Uppdrag 17. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden. (KS och PBN)

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Kommunstyrelsen ska utveckla vägledning och metoder för dialog i tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga förutsättningar för robusthet i återkommande dialoger. Stadsdels- och bygderåd ska utvecklas som formella remissinstanser i samhällsbyggandet.

Uppdrag 18. Göra en översyn av VA-verksamhetens kostnadsstruktur och VA-taxans utveckling över tid för att säkerställa en effektiv och hållbar vatten- och avloppsförsörjning. (KS och Uppsala vatten och avfall)

I takt med att Uppsalas befolkning växer behöver kapaciteten i vatten- och avloppssystemen säkerställas. Samtidigt ska befintliga anläggningar underhållas. Detta bekostas av alla som använder kommunens vatten- och avloppstjänster genom en särskild taxa. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Uppsala Vatten och avfall AB göra en jämförelse med andra liknande verksamheter och synliggöra möjliga effektiviseringar i syfte att säkerställa en effektiv verksamhet och möjliggöra för fortsatt utveckling av ett robust VA-system. I uppdraget ingår att se över avgiften för att ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen för att säkerställa att konstruktion och avgiftsnivå är anpassade efter nuvarande förutsättningar och bebyggelsestruktur i kommunen.

Uppdrag 19. Utreda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter. (Uppsala vatten och avfall och KS)

Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa lösningar i testbäddsmiljö. Kommunstyrelsen kommer att vara delaktig i diskussionerna och i val av framtida lösningar där många olika faktorer såsom exempelvis markåtkomst, transportbehov och klimatpåverkan, måste beaktas.

Kommunstyrelsen kommer parallellt med Uppsala vattens utredningar om andra alternativ för framtidens VA-lösning att se över vilka effekter föreslagna lösningar får på kommunens markinnehav och utformningen av detaljplaner.

Kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS)

Kommunen ska skapa förutsättningar för förenklad kontakt med föreningslivet. Det ska uppnås bland annat genom att möjliggöra digitala bidragsbedömningar och lokalbokningar som underlättar ansökan om föreningsstöd och att få tillgång till lokaler för aktiviteter och verksamhet. Uppdraget är en del i genomförandet av den lokala överenskommelsen med föreningslivet.

Nämndens grunduppdrag

Näringslivsutveckling för fler jobb

Kommunstyrelsen samverkar med näringslivets olika aktörer för att skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. Nämnden bidrar också till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden. Syftet är att öka matchningen på arbetsmarknaden, motverka att Uppsalas näringsliv saknar kompetens inom kunskapsintensiva yrken och inom andra yrken som kräver yrkesutbildning. Kommunstyrelsen erbjuder även platser för arbetsmarknadsinsatser och feriearbete inom den egna verksamheten så att fler kan erbjudas en insats som leder till anställning.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete med att utveckla företagservice och näringslivsarbete. Genom samverkan med företagsfrämjande aktörer stärks förutsättningarna för att Uppsalas näringsliv ska kunna fortsätta utvecklas. Nämnden genomför aktiviteter och skapar mötesplatser som synliggör företagande tillsammans med universiteten, offentliga aktörer och andra organisationer. Särskild fokus läggs på kvinnors företagande, unga och personer med utländsk bakgrund.

Genom kommunens etableringsfunktion bidrar kommunstyrelsen till att stärka förmågan till snabb, effektiv och rättssäker hantering i ny – och expansionsetableringar. Nämnden leder även arbetet med att förbättra kommunens företagservice med rättssäker, snabb och företagsanpassad handläggning.

Kommunstyrelsen samarbetar med näringslivet och andra organisationer för att utveckla besöksnäringen och destinationen. Nämnden förvaltar varumärkesplattformen och utvecklar marknadsföringen av Uppsala som boendekommun, näringslivskommun och besöksmål. Syftet är att attrahera och behålla invånare, företag och besökare.

Indikatorer starkt näringsliv	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Nya jobb per år	3351	3408		2000		SCB
Kvinnor	1691	2002				
Män	1664	1406				
Sysselsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%)	4,6			2,5		Bisnode
Omsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%)	14,1			6		Bisnode

Tabell 13. Kommunstyrelsens indikatorer inom starkt näringsliv.

Service, delaktighet och kommunikation

Genom kontaktcenter bidrar kommunstyrelsen till att Uppsala kommun kännetecknas av god service, hög tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag och organisationer. Alla invånare och besökare ska ges en likvärdig service.

Nämnden utvecklar former för dialog och samverkan som stärker invånares, organisationers och näringslivets möjlighet att vara medskapande i kommunens verksamhet och utveckling. Kommunstyrelsen arbetar aktivt med möjligheten till påverkan på den fysiska planeringen genom olika former av dialoger med grupper av medborgare, intresseföreningar, näringsliv och akademi.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens övergripande arbete med den nationella minoritetspolitiken utifrån gällande lagstiftning och Sveriges nationella och internationella åtaganden avseende de nationella minoriteterna judar, romer, samer,

sverigefinnar och tornedalingar. Kommunstyrelsen svarar även särskilt för samordning av kommunens arbete med samråd där de nationella minoriteterna särskilt bjuds in samt samordning av kommunens åtaganden som finskt förvaltningsområde. Genom att stödja nämnder och förvaltningar bidrar kommunstyrelsen till att främja de nationella minoriteternas rättigheter.

Kommunstyrelsen utvecklar samhällskommunikation som gör medborgarna medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Det bidrar till ökad kännedom om kommunens utbud och service och möjliggör för fler att hävda sina intressen i den demokratiska processen. Kommunstyrelsen tillhandahåller ett proaktivt kommunikationsstöd till kommunens verksamheter. Här ingår ett verksamhetsnära och operativt kommunikationsstöd som bidrar till kommunens verksamheters måluppfyllelse. Stödet omfattar även normerande styrning, utveckling av kommunikationskanaler, verktyg, metoder och utbildningar inom kommunikationsområdet. Nämnden bidrar även med utveckling av kommunens internkommunikation.

Kommunstyrelsen tillhandahåller och levandegör information som förvaras i stadsarkivet genom programverksamhet för allmänheten och pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga.

Hållbart samhällsbyggande

Kommunstyrelsen leder den strategiska planeringen av kommunens samhällsbyggnadsprojekt. Det omfattar att projektleda arbetet med översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner och övergripande planering av fysisk infrastruktur. Kommunstyrelsen ser till att översiktsplanens planeringsinriktning säkerställer att kommunens planering och byggande leder till ökad attraktivitet och trygghet i staden, i tätorterna och i bygderna för att tillgodose kommunens behov inom social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Kommunstyrelsen ger direktiv för, finansierar och säkerställer kvalitén i kommunens exploateringsprojekt samt i de övriga samhällsbyggnadsprojekt som nämnden ansvarar för. Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att tillgängliggöra och utveckla mark för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala.

Kommunstyrelsen säkerställer en ekonomiskt hållbar samhällsbyggnad genom att genomföra strategiska förvärv och försäljningar av fastigheter. Genom en aktiv förvaltning av den kommunala markreserven och utveckling av kommunens markägande skapas värden för Uppsalas medborgare och näringsliv.

Kommunstyrelsen leder arbetet med en hållbar landsbygdsutveckling och en förutsättning är samverkan internt och externt. Nämnden arbetar tillsammans med servicepunkter, driver arbetet med medborgarbudget och främjar lokala initiativ genom till exempel Upplandsbygd Lokalt Ledd Utveckling. Nämnden fördelar också bidrag till föreningar som tar ett övergripande ansvar för sin bygds utveckling.

Kommunstyrelsen ansvarar för att behoven hos äldre och personer med funktionsnedsättning tas om hand i planeringen av samhällsbyggnadsprojekten som en del i att främja en hållbar stads- och landsbygdsutveckling för alla människor i kommunen.

Andel förhandsbesked som följer antagen översiktsplan, procent	87	100	100	Saknas	Egen uppföljning
--	----	-----	-----	--------	------------------

Tabell 14. Kommunstyrelsens indikatorer inom översiktsplanering.

Indikatorer bredband	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde R9	Källa
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, utanför tätort, andel	81			Öka	71	Post- och telestyrelsen
Tillgång till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s	70			Öka	Saknas	Post- och telestyrelsen
Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s	54			Öka	Saknas	Post- och telestyrelsen

Tabell 15. Kommunstyrelsens indikatorer inom bredband.

En hållbar bostadsförsörjning

Kommunstyrelsen leder arbetet med en hållbar bostadsförsörjning i Uppsala genom riktlinjerna i bostadsförsörjningsprogrammet. Kommunstyrelsen säkerställer tillgång på mark för bostäder i olika prisklasser och med olika upplåtelseformer. Ett mål är att skapa bostäder som fler har möjlighet att efterfråga, till exempel bostäder med lägre boendekostnad. Nämnden analyserar hur bostadsbehoven ser ut och hur de kan matchas mot det befintliga utbudet och mot bostäder i nyproduktion. Nämnden analyser behovet av marktillgång för arbetsplatser i dialog med aktörer från näringslivet. Översiktsplanen styr var i kommunen bostäder och arbetsplatser bör förläggas.

Indikatorer bostadsförsörjning	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde R9	Källa
Färdigställda lägenheter i nybyggda småhus och flerbostadshus	1234	1216			833	SCB
varav andel hyresrätter	55				40	Beräkning utifrån SCB
varav andel bostadsrätter	35				47	Beräkning utifrån SCB
varav andel äganderätter	11				13	Beräkning utifrån SCB
per 1000 invånare	5,2				5,2	Kolada (N07917)

Tabell 16. Kommunstyrelsens indikatorer inom bostadsförsörjning.

Nämndmål: Nämndmål N2.1: Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Uppsala kommuns kulturplanering bidrar till att skapa ett socialt och kulturellt hållbart samhälle att leva, verka och vistas i. Det ska vara möjligt att uppleva och utöva kultur i hela kommunen. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur. Konst och kultur medverkar till att utveckla och stärka kommunens identitet som en dynamisk och hållbart växande kommun. All kulturplanering ska genomsyras av ambitionen att vara tillgänglig, jämställd och beakta barns och ungas rätt till kultur. Kommunstyrelsen ska ansvara för arbetet med ansökan till europeiskt kulturhuvudstadsår.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Riktade nivåpåverkande beslut			
<i>STUNS innovationsstödssystem</i>		900	
<i>Uppsala Innovation Centre (UIC)</i>		1 000	
<i>Medborgarbudget fortsatt arbete efter pilot (KS- Strategisk planering)</i>	1 500		
<i>Kostnader för planering stadsutveckling generellt</i>		1 000	
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027</i>	800	800	800
<i>Satsning på friidrottsevenemang</i>	500	1 000	
<i>Talangattraktion</i>	800		
<i>Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP)</i>	1 500		
<i>Framtagande av ny översiktsplan (ÖP) enligt direktiv</i>	1 300		
<i>Fyrspår exklusive spårväg</i>	15 100	7 500	7 600
<i>Hållbarhetsatsning i stadsbyggandet</i>	2 000		
<i>Spårväg/Kollektivtrafik: Ledningsflytt</i>	216 800	487 200	576 100
<i>Spårväg/Kollektivtrafik: Samtliga projekt förutom ledningsflytt</i>	77 900	43 700	38 500
<i>Spårväg: Utrangeringar (Finansiell kostnad)</i>	6 500	16 200	42 500
<i>Ulleråker drift (förvaltning)</i>	20 600	17 100	17 100
<i>Spårväg: Kreditivränta (Finansiell kostnad)</i>		10 400	66 000

Tabell 17. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050. (Alla nämnder och bolag)

Takten i klimatomställningen behöver öka, från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år. Kommunstyrelsen bidrar till att stärka kommunkoncernens kapacitet att driva klimatomställningen genom stärkt samverkan inom kommunkoncernen och långsiktiga klimatsatsningar. För att följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att öka takten i klimatomställningen inför kommunstyrelsen en koldioxidbudget för kommunkoncernens verksamhet och kommunen som geografiskt område. Genom att utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringslivet i klimatfrågor, samt genom samverkan på nationell och internationell nivå, ska en samhällseffekt på området uppnås. Bättre förutsättningar för att dela och återanvända produkter och material ska leda till att avfall förebyggs och avfallsmängder minskas. Särskilt fokus kommer även att ligga på att stödja omställningen till förnybar och hållbar energiförsörjning och hållbara transporter samt stödja beställare att ställa hållbarhetskrav i upphandling. Kommunens investeringar ska klimatsäkras och klimatkonsekvensanalyser genomföras vid beslut.

Uppdraget är en del i genomförandet av programmen för miljö och klimat, mobilitet och trafik, energi och landsbygd samt åtgärdsprogrammet för kvävedioxid, klimatkontrakt 2030 och översiktsplanen.

Indikatorer stärkt kapacitet för klimatomställning	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, absoluta tal	875			Minska 10–14 % per år		Egen uppföljning
Minskning av kommungeografiska växthusgasutsläpp jämfört med föregående år, procent	3			Minska 10–14 % per år		Egen uppföljning
Klimatpåverkan av inköpta livsmedel, CO2ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel	1,64	1,65		1,25		Miljöbarometern
Antal kommunala upphandlingar där det ställts utökade hållbarhetskrav		53		30		Egen uppföljning
Antal genomförda uppföljningar av hållbarhetskrav i kommunens upphandlade avtal		7		30		Egen uppföljning

Tabell 18. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikatorer hållbar och mer effektiv energianvändning	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh), kommunorganisoriskt	412	395 (prel.)		Minska		Egen uppföljning
Andel klimatneutral fjärrvärme, kommunorganisoriskt, procent				100		Egen uppföljning
Solenergi - installerad effekt (MW), kommungeografisk	41,7	52,1		2030: 100		Egen uppföljning
Solenergi - installerad effekt (MW), kommunorganisorisk	1,7			Där så är möjligt ska alla kommunala fastigheter ha solceller 2025		Egen uppföljning

Tabell 19. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikatorer en hållbar mobilitet	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Använd förnybar energi - egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisoriskt, andel	89			100		Egen uppföljning
Andel (%) fossiloberoende fordon i kommunens verksamheter	99	99		100		Miljöbarometern
Gång som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (årsmedeltal), andel (%)	13			2030: 15		Kollektivtrafikbarometern
Cykel som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (årsmedeltal), andel (%)	25			2030: 50		Kollektivtrafikbarometern
Kollektivtrafik som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (årsmedeltal), andel (%)	12			2030: 16		Kollektivtrafikbarometern
Privat motorfordon som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (årsmedeltal), andel (%)	50			2030: 19		Kollektivtrafikbarometern

Tabell 20. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikator ren luft och giftfri miljö	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel						
Totalt i kommunen	54	54		100		Egen uppföljning
Inom kommunstyrelsens måltidsservice	59	59		100		Egen uppföljning

Tabell 21. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 21. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat. (Alla nämnder och bolag)

Kommunen sätter nu ett nytt mål, att Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen.

Kommunstyrelsen bidrar till att systematisera kommunens arbete och samverkan inom klimatanpassningsområdet för att säkerställa ett långsiktigt och ändamålsenligt arbete. I arbetet ingår att hitta systematiska arbetssätt och se över kommunens styrning för klimatanpassningsarbetet med hänsyn till målsättningen om klimatanpassat Uppsala senast 2040. En klimat- och sårbarhetsanalys ska genomföras på kommunövergripande nivå. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet, översiktsplanen och program för krisberedskap.

Indikatorer klimatanpassning	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser som inom ramen för sin verksamhetsplanering identifierat risker kopplade till klimatförändringar				100		Egen uppföljning
Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser som genomför arbete för att möta identifierade risker kopplade till klimatförändringar				100		Egen uppföljning

Tabell 22. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 21: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Uppdrag 22. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel. (KS, GSN, PBN, Uppsala parkering, Skolfastigheter, Uppsalahem, Arenor och fastigheter och Uppsala vatten och avfall el.)

Omställningen till förnybara bränslen och drivmedel behöver accelerera. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra hållbara drivmedel. Kommunstyrelsen ska bidra till en strategisk och hållbar utveckling av el-laddning för kommunens verksamheter genom att utveckla samverkan och underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet, energiprogrammet samt programmet för mobilitet och trafik.

Indikator en hållbar mobilitet	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal elbilar per publika laddplatser	27	19		Minska		Egen uppföljning

Tabell 23. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 22. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Uppdrag 23. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap. (KS, PBN, GSN, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem)

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Kommunstyrelsen ska utreda hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen som bättre tar vara på material och näringsämnen och som minskar påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Genom att utforma en strategi för ökad stads- och byodling samt etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling skapas förutsättningar för ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet, översiktsplanen samt avfallsplanen.

Uppdrag 24. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur. (KS, GSN, MHN, PBN, Arenor och fastigheter och Uppsalahem)

När staden växer är det viktigt att värna den biologiska mångfalden. Kommunstyrelsen ska utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Systematiska former ska utvecklas för

arbetet med biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster inom samhällsplanering och förvaltning. Kommunstyrelsen ska se över lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning. Kommunstyrelsen ska samverka med andra markägare för att uppnå hållbart hyggesfritt skogsbruk. Uppdraget är en del i genomförandet av översiktsplanen samt grön- och blåstrukturplan.

Uppdrag 25. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter. (KS, GSN och PBN)

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden och tillgången ska ges större vikt i stadsplaneringen samt i utvecklingen av kringliggande tätorter. För att underlätta planering ska kommunstyrelsen fastställa målbild och indikatorer för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog. Målbild och indikatorer ska ligga till grund för utveckling av ny stadsträdgård samt utvecklad tillgång till natur-och friluftsområden och andra grönområden där så behövs. För att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster ska grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk utvecklas.

Nämndens grunduppdrag

Samverkan för hållbar utveckling

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med hållbar samhällsutveckling, bland annat genom insatser för klimatomställning och -anpassning, samt energiomställning och cirkulär ekonomi. Nämnden verkar för ett hållbart samhälle tillsammans med andra samhällsaktörer, boende och verksamma i Uppsala. Det görs bland annat inom ramen för Uppsala klimatprotokoll.

Hållbar kommungemensam service

Kommunstyrelsen bidrar till att Uppsala kommun uppnår uppsatta miljömål genom arbetet med ekologiska och klimateffektiva livsmedel, kemikaliefritt städ, fossilfri fordonsflotta och hållbara transporter inom den kommungemensamma servicefunktionen.

Klimatneutralt byggande:

Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att aktivt bidra till ett mer klimatneutralt byggande inom staden och på landsbygden. Det åstadkoms till exempel genom att gynna lösningar som byggande i klimatsmarta material, återbruk av byggmaterial eller effektiva transportlösningar i de markanvisningar som genomförs.

Nämndmål N3.1: Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Kommunstyrelsen ska långsiktigt stärka kommunens arbete med att bevara och förvalta naturliga ekosystem i sjöar och vattendrag samt säkra tillgången till rent grundvatten. I uppdraget ingår att revidera underlag till lokalt åtgärdsarbete för olika vattendrag för att säkerställa förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald. Åtgärdsplan för befintligt område utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala-

och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt” ska även fastställas. Uppdraget är en del i genomförandet av vattenprogrammet.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. (Alla nämnder och bolag)

Kommunstyrelsen ska aktivt verka inom det brottsförebyggande området på flera plan. Kommunstyrelsen ska stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskapshöja kring våldsbejakande extremism. I uppdraget ligger också att arbeta trygghetsskapande utifrån nya förutsättningar såsom ny lagstiftning, forskning och lägesbild i samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter genom att tillämpa kunskapsbaserade arbetssätt och beprövade metoder. Uppdraget är en del i genomförandet av näringslivsprogrammet och programmet för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Indikatorer säkerhet	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde Sverige/R9	Källa
I vilken utsträckning företaget drabbas av brottslighet/otrygghet	3,4	3,4	3,6	Minska	3,8	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare	864	798		Minska ²	1054	Kolada (N07403)
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 invånare	19	52		Minska	30	Kolada (N07402)
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära parrelation med offret i kommunen, antal/100 000 invånare	76	71		Minska	121	Kolada (N07401)
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1 000 invånare	42,6	41,7		Minska		Kolada (U07417)
Anmälda brott om skadegörelse, antal/1 000 invånare	7,6	6,8		Minska		Kolada (U07452)
Anmälda bedrägeribrott, genom social manipulation antal/100 000 invånare	69	93		Minska		BRÅ

Tabell 24. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 27. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

(KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsalahem, Skolfastigheter, Arenor och fastigheter och Uppsala bostadsförmedling)

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar. Kommunstyrelsen samordnar arbetet med ökad kunskapsuppbyggnad för att identifiera och genomföra insatser inom hela koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation. Social hållbarhet ska integreras i samhällsbyggnadsprocessen och rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt ska utvecklas i syfte att säkerställa en ökad social blandning. Åtgärder syftar också till att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen genom att tillkommande bostäder ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av Uppsala. Uppdraget

² Målet om att minska handlar om brotten i sig inte anmälningsfrekvensen.

är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024 samt handlingsplanerna för Gottsundaområdet och för Gränby/Kvarngärdet.

Indikatorer trygghetsteam	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Uppföljning av trygghetsteamet						Egen uppföljning
Antal hyresskulder per månad				Minska		
Antal störningar per månad	24	11		Minska		
Antal besök per månad	29	120		Öka		

Tabell 25. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 27: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 28. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad. (KS, PBN, Uppsalahem, och Uppsala bostadsförmedling)

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för fler prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens arbete inom bostadsförsörjningen och samordnar det koncernövergripande arbetet. Åtgärderna syftar till att underlätta för hushåll att efterfråga ett godtagbart boende och att minska gapet som idag finns mellan hushållens möjligheter att efterfråga en bostad och det utbud som finns. Dels genom att bättre nyttja befintliga bostäder, dels genom att tillföra ett varierat och brett utbud av nybyggda bostäder som attraherar hushåll i livets olika skeden. För att värna befintliga hyresrätter med relativt låg hyra och för att få till nya prisrimliga bostäder behöver nämnden samverka med bolagen och aktörer på marknaden för att finna innovativa lösningar. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024.

Indikatorer bostäder för alla	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	14,9	14,2		Minska	16,0	Kolada (N07907)
Kötid för att få en ordinarie hyresrätt, antal år	6,4	6		Minska		Bostadsförmedlingen
Antal bostäder per 1 000 invånare för sociala ändamål (särskilda ekonomiska/sociala skäl samt enligt bostättningslagen per sista dec.)	4,1	3,1		Öka		Egen uppföljning

Tabell 26. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 28. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Uppdrag 29. Utreda möjligheterna att erbjuda kvinnor i skyddat boende en trygg bostadssituation. (SCN och KS)

Uppsalas bostadsbrist gör det svårare för våldsutsatta personer att lämna våldsamma relationer. Kommunen erbjuder våldsutsatta personer förtur till bostad genom bostadssociala kontrakt där bostaden hyrs i andra hand. En utredning ska genomföras kring möjligheterna att bevilja förstahandskontrakt direkt för tidigare våldsutsatta personer som har ekonomiska förutsättningar. Kommunstyrelsen ska bidra till socialnämndens utredningsarbete med bland annat kompetens inom våldsfrågor och styrning. Uppdraget är en del i genomförandet av program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Uppdrag 30. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända. (Alla nämnder och bolag)

Förutsättningarna för snabb integration och möjlighet att försörja sig själv ska förbättras för nyanlända. Kommunstyrelsen samordnar och stöttar kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen. Stärkt samordning bidrar till stärkt kapacitet att planera och vidta åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv.

Uppdrag 31. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet. (KS, KTN, IFN, UBN, ÄLN, AMN, OSN och Arenor och fastigheter)

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Kommunstyrelsen ska kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet. Uppdraget bidrar till ökad transparens och möjlighet till uppföljning av kommunens ekonomiska hushållning avseende lokaluthyrningar för rekreationssyften. Genom kartläggningen kan kommunen vidta styrningsmässiga åtgärder för att säkerställa likabehandling och kostnadsuppföljning.

Uppdrag 32. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa. (Alla nämnder och bolag)

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Kommunstyrelsen stödjer arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa inom berörda nämnder och samordnar det suicidpreventiva arbetet i enlighet med Vägledning till suicidpreventivt arbete inom Uppsala läns kommuner. Kommunstyrelsen bidrar även till ökad kunskap inom området genom att följa upp och analysera kommunens arbete med psykisk hälsa och suicid.

Uppdrag 33. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas. (SCN, UBN, KTN, IFN och KS)

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Det behövs ett bra förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning. Kommunstyrelsen ska genom kartläggning och analys utveckla arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas närmiljö.

Uppdrag 34. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet. (GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, Arenor och fastigheter, KTN, IFN och PBN)

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Kommunstyrelsen ska säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och

implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. I uppdraget ingår också att utveckla samverkan med berörda aktörer för att främja säker trafikmiljö för barn i den långsiktiga fysiska planeringen.

Uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. (Alla nämnder och bolag)

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Kommunstyrelsen ger stöd och styrning för att stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter. Utbildning och övning är viktiga delar i arbetet. Kommunstyrelsen ska ta fram ett förslag till krigsorganisation för ledning av kommunens verksamheter samt besluta om krigsplacering av personal i Uppsala kommun. I uppdraget ingår att stärka motståndskraften i kommunens samhällsviktiga verksamheter genom att arbeta med kontinuitetshantering för samhällsstörningar och höjd beredskap. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för krisberedskap.

Indikatorer krisberedskap och civilt försvar	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har, utifrån sin risk- och sårbarhetsanalys (RSA), identifierat åtgärdsbehov och arbetar aktivt med dessa.				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har en kontinuitetshantering inom sina samhällsviktiga verksamheter				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har en aktuell plan för höjd beredskap				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har övat sin krisledningsorganisation inför och vid allvarlig störning och kris				Öka		Egen uppföljning

Tabell 27. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Ett systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt brottsförebyggande-, trygghets- och säkerhetsarbete med verksamheter, allmänhet och medarbetare som målgrupp. Insatser genomförs för att förebygga kriminalitet i ett större samhällsperspektiv och riktat mot särskilda målgrupper. Arbetet sker i nära samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter.

Indikatorer trygg och säker kommun	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde R9/Länet totalt	Källa
Medborgare med upplevd trygghet, andel	73			Öka	46	Kolada (U00405)
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	31	26		Minska	31	Kolada (U01420)
Kvinnor	46	40				

Män	17	12			
Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga på stan eller i centrum, andel	88	91	Öka	89	Liv och hälsa ung
Flickor	85	89			
Pojkar	91	95			
Annan könstillhörighet	74	-			
Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel:	87	90	Öka	90	Liv och hälsa ung
Flickor	82	84			
Pojkar	93	95			
Annan könstillhörighet	65	-			

Tabell 28. Kommunstyrelsens indikatorer inom trygg och säker kommun.

Krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen ger stöd och styrning som säkerställer att kommunens verksamheter har god förmåga att hantera krissituationer i fred samt att kommunen har en förmåga till civilt försvar. Här ingår att hålla samman kommunens kriskommunikation före, under och efter en kris. Nämnden ansvarar för att kommunens säkerhetsskydd är tillräckligt och uppfyller lagstiftningen genom att väl anpassade säkerhetsskyddsåtgärder inom områdena informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet säkerställs.

Nämnden ansvarar för att ta fram strategiskt kunskapsunderlag kring risker kopplade till extremväder för att visa på behov av klimatanpassning i den fysiska planering och befintlig bebyggd miljö.

Stöd och samordning för ökad jämlikhet, integration och psykisk hälsa

Kommunstyrelsen stödjer och samordnar insatser för att främja mänskliga rättigheter och ett jämställt Uppsala, öka jämlikheten i livsvillkor och god folkhälsa, samt för att motverka diskriminering. Det gäller både i arbetet inom organisationen och i kommunens möte med invånare och näringsliv.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete för en bättre integration och snabbare etablering. Syftet är att möjliggöra utveckling, informationsutbyte och ökad kunskap. Genom ett bättre samarbete och informationsutbyte inom kommunen underlättas det gemensamma arbetet.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete att motta flyktingar från kriget i Ukraina i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv för bosättning i Uppsala kommun. Nämnden svarar särskilt för att anskaffa och fördela boendeplatser för de personer som anvisas kommunen.

Kommunstyrelsen stödjer arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i kommunen och samordnar det suicidpreventiva arbetet. Uppföljning och analys bidrar till att behov av åtgärder identifieras och att rätt insatser prioriteras.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens områdesarbete och samverkan med fastighetsägare, civilsamhälle, statliga myndigheter och andra aktörer för att förbättra invånarnas levnadsvillkor och främja inkludering i områden med sämre förutsättningar. Genom att samordna och fördela medel till utvecklingsprojekt bidrar kommunstyrelsen till att förbättra nämndernas eget arbete.

För att skapa förutsättningar för kommunen att arbeta strategiskt med att minska ojämlikheter tar kommunstyrelsen fram kunskapsunderlag som belyser hållbarhetsperspektiv. Kommunövergripande statistik används som stöd vid prioriteringar och beslut. Nämnden bidrar även till kunskapsutveckling kring kommunen som trygg och attraktiv plats och tillhandahåller kunskapsunderlag som stöd vid prioriteringar och insatser.

Indikatorer jämlika livsvillkor och folkhälsa	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
					R9/Ungdomar som angett heterosexuell som sin sexuella läggning	
Inwånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel	76	75		Öka	73	SCB
Kvinnor	76	73				
Män	77	77				
Medellivslängd, år, kvinnor	85,3	85,5			84,6	Kolada (N00925)
Medellivslängd, år, män	82,1	82,2			81,1	Kolada (N00923)
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år	17	17		Minska	21	Kolada (N00957)
Kvinnor	20	20		Minska		
Män	14	14		Skillnader		
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel av de som angett homosexuell/bisexuell/osäker som sin sexuella läggning	54			Öka	54	Liv och hälsa ung
Flickor	56					
Pojkar	54					
Annan könstillhörighet	...					
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor	55			Öka		Liv och hälsa ung
Flickor	51					
Pojkar	59					
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel av de som angett homosexuell/bisexuell/osäker som sin sexuella läggning	49	69		Öka	72	Liv och hälsa ung
Flickor	48	60				
Pojkar	51	81				
Annan könstillhörighet	...					
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9, och årskurs 2 på gymnasiet andel				Öka		Liv och hälsa ung
Flickor	63			Minska		
Pojkar	79			skillnader		
Annan könstillhörighet	43					
Ungdomar som uppger att de ser mycket ljusst eller ganska ljusst på framtiden, för sin personliga del, andel av de som angett homosexuell/ bisexuell/osäker som sexuell läggning	63			Öka	84	Liv och hälsa ung
Flickor	64					
Pojkar	67					
Annan könstillhörighet	...					
Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel av de som angett	83			Öka	89	Liv och hälsa ung

Indikatorer jämlika livsvillkor och folkhälsa	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
homosexuell/bisexuell/osäker som sin sexuella läggning					R9/Ungdomar som angett heterosexuell som sin sexuella läggning	
Flickor	81					
Pojkar	91					
Annan könstillhörighet	-					
Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga på stan eller i centrum, andel av de som angett homosexuell/bisexuell/osäker som sexuell läggning	82			Öka	87	Liv och hälsa ung
Flickor	82					
Pojkar	86					
Annan könstillhörighet	-					

Tabell 29. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 32 samt inom jämlika livsvillkor och folkhälsa.

Socialt hållbar samhällsutveckling

Markanvisningar genomförs enligt Uppsalamodellen. Modellen är utformad för att stärka en socialt hållbar utveckling. Sociala krav ställs för att bostadsbestånd ska möta bostadsbehov. Den sociala kompassen används som ett verktyg i markanvisningar för att prioritera insatser som ger största möjliga nytta utifrån ett socioekonomiskt perspektiv.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetskapande åtgärder</i>	16 700	16 700	16 700
<i>Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet</i>	8 000	8 000	

Tabell 30. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Budget 2024

Kommunstyrelsens budget utgår från den ekonomiska ram som kommunfullmäktige beslutat om i Mål och budget 2024 - 2026. Under 2024 budgeteras kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet att uppgå till 5 170 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 917 miljoner kronor, taxor, avgifter, hyror och övriga intäkter som budgeteras till 3 090 miljoner kronor, fördelning med 1 140 miljoner kronor och finansiella intäkter om 23 miljoner kronor. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat verksamhetsnära stöd från staber och avdelningar, kommungemensamma processer såsom till exempel lönehantering och redovisning, kostnader för IT samt ersättning för arbetsplatser.

Kommunstyrelsen			
	Budget	Prognos	Budget
Belopp i miljoner kronor	2023	2023	2024
Intäkter	2 966	2 970	3 090
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 102	1 099	1 140
Summa intäkter	4 068	4 069	4 233
Verksamhetens kostnader	-4 625	-5 132	-5 022
Avskrivningar	-83	-98	-83
Finansiella intäkter	0	22	23
Finansiella kostnader	-28	-36	-65
Verksamhetens nettokostnader	-691	-1 176	-917
Generella statsbidrag	6	6	0
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	49	49	57
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	367	367	600
Fritid och kultur (3)	2	2	3
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	242	242	257
Summa kommunbidrag	661	661	917
Resultat	0	-508	0

Tabell 31 Budget kommunstyrelse

Kommunstyrelsens budget fördelas på två övergripande ansvarsområden, kommunledning och stadsbyggnad.

Kommunledning

Kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning omfattar styrning, ledning och samordning av kommunens verksamhet och ekonomi. Det består vidare av nämndens uppsiktsplikt och ansvar för strategiskt viktiga politiska områden så som trygghet, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivs- och politiska arbetet. Kommunledning består också av bland annat IT, arbetsgivarfrågor, arkivfrågor, kris och beredskap samt lokalförsörjning. Även att leda gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice ingår. En utförligare beskrivning av kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning finns i verksamhetsplanens inledning under kommunstyrelsens uppdrag.

Kommunstyrelsen -kommunledning			
	Budget	Prognos	Budget
Belopp i miljoner kronor	2023	2023	2024
Intäkter	2 645	2 797	2 814
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 102	1 099	1 140
Summa intäkter	3 747	3 896	3 956
Verksamhetens kostnader	-4 148	-4 206	-4 387
Avskrivningar	-78	-80	-72
Finansiella intäkter		22	23
Finansiella kostnader	-9	-13	-17
Verksamhetens nettokostnader	-512	-381	-500
Generella statsbidrag	6	6	0
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	49	49	57
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	188	188	184
Fritid och kultur (3)	2	2	3
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	242	242	257
Summa kommunbidrag	482	482	500
Resultat	0	107	0

Tabell 32 Budget kommunledning

Inom kommunledning uppgår kostnaderna till 4 477 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Dessa finansieras med kommunbidrag om 500 miljoner kronor, taxor, avgifter och övriga intäkter på 2 814 miljoner kronor, fördelning på 1 140 miljoner kronor och finansiella intäkter om 23 miljoner kronor. De övriga intäkterna består främst av hyresintäkter och intäkter inom gemensam service. Fördelning avser ersättning från nämnder för bland annat verksamhetsnära stöd från staber och avdelningar, kommungemensamma processer såsom till exempel lönehantering och redovisning, kostnader för IT samt ersättning för arbetsplatser. I jämförelse med budget 2023 ökar såväl intäkter som kostnader. Ökningen finns främst inom fastighetsverksamheten där fortsatt hög inflation driver inhyrnings- och driftskostnader som täcks av högre intäkter. De högre intäkterna och kostnaderna förklaras också bland annat av fortsatt åtagande enligt massflyktsdirektivet att ordna bostäder för flyktingar från Ukraina samt ökat nyttjande av fordonstjänster. De kommungemensamma kostnader som fördelas till nämnderna följer överenskomna principer om uppräknig. Till detta kommer överenskommelser om utökningar eller minskningar som skett sedan föregående år. De finansiella intäkterna avser planerad försäljning av bostadsrätter på grund av förändrade behov.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2024–2026 finns riktade satsningar på ungefär 40 miljoner kronor avseende kommunledning. Satsningarna innehåller bland annat utrymme för områdesutveckling och trygghetsskapande åtgärder samt sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet. Därutöver har basstruktur stärkts gällande bland annat informationssäkerhet, näringsliv och innovation. Fastighetsverksamheten kompenseras för vakanskostnader då lokaler lämnas i och med flytt till Stadshuset.

Stadsbyggnad

Kommunstyrelsens ansvar inom stadsbyggnad omfattar strategisk och översiktlig planering, planeringsprojekten kopplade till fyrspårsavtalet samt mark- och exploateringsverksamhet.

Kommunstyrelsen - stadsbyggnad			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Intäkter	321	173	277
Fördelning kommundemensamma kostnader			
Summa intäkter	321	173	277
Verksamhetens kostnader	-477	-927	-635
Avskrivningar	-5	-18	-10
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-19	-24	-48
Verksamhetens nettokostnader	-179	-795	-417
Kommunbidrag			
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	179	179	417
Summa kommunbidrag	179	179	417
Resultat	0	-616	0

Tabell 33 Budget stadsbyggnad

Inom stadsbyggnad uppgår kostnaderna i budget 2024 till 692 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 417 miljoner kronor samt med hyres- och arrendeintäkter, markförsäljning samt övriga intäkter om totalt 275 miljoner kronor varav markförsäljning 179 miljoner kronor. Kostnaderna budgeteras 147 miljoner kronor högre än i budget 2023, främst på grund av riktade tidsbegränsade satsningar avseende projekten inom fyrspårsavtalet. Under 2024 beräknas omfattande ledningsflyttsarbeten inledas för att möjliggöra för spårvägen. Upphandlingsarbetet har påbörjats och beräknas slutföras under första halvåret 2024. I budgeten för 2024 uppgår kostnaden för ledningsflyttar till 216 miljoner kronor. Då det är ett omfattande arbete kan även mindre förskjutningar i projektet leda till stora avvikelser.

Mark- och exploateringsverksamhetens kostnader minskar med 80 miljoner kronor och förklaras i huvudsak av att 75 miljoner kronor avskrivningskostnader flyttats från mark- och exploateringsverksamheten och bekostas i stället av Gatu- och samhällsmiljönämnden från och med år 2024. De finansiella kostnaderna ökar med 29 miljoner kronor, från 19 miljoner kronor 2023 till 48 miljoner kronor år 2024, på grund av fortsättningsvis höga markförvärvsnivåer och högre räntenivåer. Övriga projektrelaterade kostnader är på en snarlik nivå som 2023 och förklaras av att många projekt fortsatt befinner sig i tidiga skeden. Exploateringsverksamheten budgeteras till ett noll-resultat där kostnaden för genomförande-organisationen och projektens löpande driftskostnader bedöms balanseras med nettoöverskott från markförsäljning, vidarefakturerings och upplösning av tidigare erhållna exploateringsersättningar.

Osäkerheten på bostadsmarknaden är betydande. Kortsiktigt medför det nuvarande marknadsläget att finansieringen av exploateringsverksamhetens löpande driftskostnader äventyras. Detta då markförsäljningsintäkterna fortsatt förväntas vara låga under 2024.

På medel- och lång sikt utgör rådande marknadsläget en osäkerhet för finansieringen av kommunens övergripande tillväxt, beroende på hur höga kostnadsökningar

tillväxten medför i förhållande till hur låga markförsäljningsintäkterna kommande år blir.

Kassaflödesmässigt framtunga projekt innebär att räntekostnaden utgör en större faktor och kostnadspost än tidigare, till följd av att räntenivån har ökat avsevärt och bedöms kvarstå på en högre nivå än tidigare år. Nya projekts genomförbarhet granskas mer kritiskt utifrån projektspecifika förutsättningar avseende tidplan och intelligande projekt. Samtidigt behöver kommunen driva fram detaljplaner och förvärva mark i enlighet med gällande långsiktiga utbyggnadsplaner och för att säkra en tillräcklig planberedskap inför ett förändrat marknadsläge då försäljning av mark återigen är möjlig i större omfattning.

Vissa stora exploateringsprojekt med pågående utbyggnad, så som Rosendal, bedöms fortgå utan större påverkan. Andra projekts tidplaner bedöms dock dra ut på tiden utifrån att det rådande marknadsläget inte medger lika mycket bostadsproduktion som tidigare år. Projekt för utveckling av verksamhetsmark inom Uppsala bedöms påverkas något mindre av de förändrade marknadsförutsättningarna än projekt för bostads- eller kontorsändamål. Resultateffekter från exploateringsverksamheten uppstår regelmässigt, varför dessa specificeras som jämförelsestörande poster i kommunens bokslut och uppföljning.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2024 - 2026 ingår en förstärkt finansiering för vissa riktade satsningar. För 2024 fortsätter satsningen på hållbarhet inom stadsbyggandet. Utredningsinsatser kopplade till fyrsparavtalet inklusive kapacitetsstark kollektivtrafik är fortsatt prioriterade för att kunna hålla tidplanen i förhållande till tidigare genomförandebeslut och beviljat stadsmiljöavtal. I budgeten för 2024 ingår även kostnader för ledningsflyttar. Medel riktas därutöver till revideringen av översiktsplanen liksom till fastighetsförvaltningen inom Ulleråker som även fortsättningsvis kräver skattefinansiering på grund av framtida exploatering.

Nämndens investeringar

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2024–2026 tilldelats 9 733 miljoner kronor för investeringar för åren 2024–2028, inklusive extern finansiering. För 2024 uppgår ramen till 923 miljoner kronor. Till det tillkommer pågående investeringar där medel ska överföras från föregående år vilket fastställs i samband med bokslut. Enligt Mål och budget beräknas investeringarna inom exploateringsverksamheten uppgå till 297 miljoner kronor för 2024 och finansieras med 99 miljoner i exploateringsersättningar.

Investeringar					
Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastighetsförvärv	15	15	10	5	5
Fastighetsunderhåll/nybyggnation/hyresgäst Anpassning	211	115	93	36	36
Inventarier/maskiner	5	7	5	5	7
IT	48	37	21	14	16
Totalt kommunledning	279	174	129	60	63
Markförvärv	350	350	150	150	150
Spårväg	4	282	1 420	2 973	2 900
Spårväg statlig finansiering	0	-80	-433	-911	-262
Fyrspår	89	27	25	191	230
Exploateringsprojekt (netto)	197	177	288	334	363
Fastighetsunderhåll jordbruksverksamhet	4	4	4	4	4
Solenergi	0	47	0	0	0
Totalt stadsbyggnad	644	806	1 453	2 741	3 384
Pågående, överföring av ram från föregående år	fastställs i samband med årsbokslut respektive år				
TOTALT KOMMUNSTYRELSEN	923	980	1 582	2 801	3 447

Varav investeringar exploateringsprojekt 2024					
Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur exploateringsverksamhet bruttoinvestering	297	327	374	417	460
Infrastruktur exploateringsverksamhet finansiering	-99	-150	-86	-83	-97
Totalt exploateringsprojekt (netto)	197	177	288	334	363

Tabell 34 Kommunstyrelsens investeringsbudget

Inom kommunledning avser investeringsramen främst utgifter för fastighetsunderhåll och nybyggnation. En bidragande orsak till högre investeringsutgifter är rådande inflation som bidrar till kostnadsökningar i befintliga beräkningar. En stor del av utgifterna är hänförliga till förvaltningen av byggnader samt byggande av ny förskola inom Ulleråkerområdet. För att möta behovet av LSS-bostäder kommer investeringar att ske även inom detta område från 2024. Därtill finns utrymme för IT-investeringar, fastighetsförvärv (bostadsrätter) och inventarier.

Inom stadsbyggnad finns investeringsramen för markförvärv som bland annat omfattar planerade förvärv kopplade till genomförandet av fyrspårsavtalet och planerade verksamhetsområden. Det innebär sammantaget relativt omfattande förvärv under 2024 och 2025. Kommunstyrelsen ansvarar inom ramen för fyrspårsavtalet även för investeringar i infrastruktur kopplat till kapacitetsstark kollektivtrafik. Projekteringsarbetet, som i huvudsak belastar resultatet, fortsätter med syfte att kunna nå tidplanen enligt tidigare genomförandebeslut och beviljad statlig finansiering.

Utöver de skattefinansierade investeringarna genomförs även stora investeringar inom exploateringsverksamheten avseende infrastruktur i utbyggnadsområden. Dessa finansieras till del av extern finansiering i form av exploateringsavtal med externa byggaktörer. För 2024 budgeteras dessa investeringar till 297 miljoner kronor varav 99 miljoner kronor finansieras av externa medel.

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamheten genererar ett negativt kassaflöde på 270 miljoner kronor 2024 enligt budget, exklusive investeringar för strategiska markförvärv vilka uppgår till 350 miljoner kronor. Ett fåtal större projekt bedöms få positiva kassaflöden under 2024. Däribland kan nämnas Husbyborg Garverigatan och Östra Fyrislund med försäljning av mark för verksamheter samt bostadsprojekten Rosendal. Det stora negativa kassaflödet beror på fortsatt högre kostnader än intäkter i likhet med åren 2022 och 2023. Kostnaderna utgörs av utbyggnads- och exploateringskostnader. Den huvudsakliga intäktskällan är markförsäljning.

Kassaflöde exploateringsprojekt exkl. markförvärv	
Belopp i miljoner kronor	Budget 2024
Intäkter och exploateringsersättning	278
Anläggnings- och exploateringsutgifter, genomförandeorganisation	-548
Summa	-270

Tabell 35 Kassaflöde exploateringsprojekt exkl. markförvärv

Kassaflöde, stora projekt (miljoner kronor)				
Exploaterings-projekt	Mark Intäkter	Mark Kostnader	Anläggning Inkomster	Anläggning Utgifter
Börjetull etapp 2			27	-28
Främre Boländerna		6	12	-13
Fullerö 21:66 verksamhetsområde			9	-34
Husbyborg Garverigatan	23	-2		0
Kv Vapenhuset	28	-1	11	-12
Rosendal	78	-36	50	-65
Södra Gunsta		5	13	-24
Södra Storvreta		-6		-105
Ulleråker		-67		-48
Uppsala C stadsbyggnad		-7		-36
Ångkvarnen Skeppskajen			26	-26
Östra Fyrislund	51			-36
Östra Salabacke		-25		-20
Övriga 70 projekt samt erfarenhetsjustering		-48	-49	148
Totalsumma	179	-181	99	-297

Kolumner "Anläggning" avser utbyggnad respektive finansiering av allmän plats inom exploateringsområdet. Rad "Övrigt" omfattar kostnader för genomförandeorganisation exploateringsverksamheten samt övergripande justering utifrån tidplaneförskjutningar.

Tabell 36 Kassaflöde stora projekt

De ekonomiska flödena samlas i exploateringsverksamhetens projektbudget. Totalt är omkring 50 exploateringsprojekt i något skede av genomförande med förväntad ekonomisk aktivitet under året. Markförsäljning för bostäder förväntas framför allt inom Rosendal. Inom Östra Fyrislund och Husbyborg Garverigatan säljs mark för verksamheter. De stora utbyggnadsområdena är Rosendal, Östra Salabacke liksom start för utbyggnaden inom Ulleråker och Södra Storvreta. Utbyggnad pågår även i många projekt av mindre omfattning.

Bilaga 1 Tillkommande uppdrag

Uppdrag till kommunstyrelsen som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutar om löpande under året. Tillkommande uppdrag läggs in i förkortad form. För fullständig information om uppdraget finns hänvisning till respektive ärende.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

- Kommunstyrelsens arbetsutskott en gång varje år kallar nationella minoriteten sverigefinnar till ett särskilt samråd, samt att kommunledningskontoret i samband med ordinarie verksamhetsuppföljning redovisar hur de statliga medlen använts.

Kommunstyrelsen 2023-05-03: Fördelning av statsbidrag inom finskt förvaltningsområde 2023 (KSN-2023-01018)

- Åtgärder för att avveckla Stiftelsen Jälla egendom ska vidtas, att, om avveckling inte är möjlig, ska åtgärder för att revidera stiftelsens stadgar vidtas, samt att delegera till kommunstyrelsen att fatta nödvändiga beslut för att punkterna 1 och 2 ska kunna verkställas.

Kommunfullmäktige 2023-10-09: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035)

- Ta fram en plan för fortsatt drift av Jälla egendom och de fastigheter som är kopplade till Jälla yrkesgymnasiums verksamhet.

Kommunstyrelsen 2023-09-20: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035)

- Fortsätta arbetet med målbilden att produktionen vid Stiftelsen Jälla egendom ska användas för kommunens behov av livsmedel.

Kommunstyrelsen 20210-02-10: Reviderad plan för omställning av Jälla lantbruk till ekologisk produktion (KSN-2020-03272)

- Göra en översyn av riktlinje för medborgardialog.
- Göra en översyn av borgensprinciper.
- Göra en översyn av Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor.
- Göra en översyn av riktlinje för informationssäkerhet.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882)

- Uppdra till kommunstyrelsen i samarbete med arbetsmarknadsnämnden att göra en översyn av samtliga styrdokument som gäller donationsstiftelserna (placeringsbestämmelser för förvaltade donationsstiftelser, reglemente för kommittén för utdelning från donationsstiftelserna, samt de styrdokument som berör området exempelvis finansiella riktlinjer).

Kommunfullmäktige 2023-02-27: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882)

- Återkomma med en fördjupad ekonomisk analys inför besluten om hyresavtal och markanvisningsavtal gällande Norra Hovstallängen.

Kommunstyrelsen 2022-02-08: Justerad inriktning för markförsäljning avseende Norra Hovstallängen (KSN2020-01614)

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

- Utarbeta upphandlingsdokument och andra nödvändiga dokument för upphandling av delägare till Uppsala Stadsnodsutveckling Södra AB.
- Uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att inleda en medborgarsamverkan inför planbesked. Denna förankring ska även gälla namnet för stationen och området, exempelvis "Uppsala södra".

Kommunfullmäktige 2023-05-22: Bildande av exploaterings- och utvecklingsbolag för utveckling av det nya stationsläget i den nya stadsnoden i södra Uppsala (KSN-2021-01271)

- Bifalla motionen från Stefan Hanna om att utreda för och nackdelar med att utöka Uppsala citys gångfartsområde.

Kommunfullmäktige 2023-05-22: Svar på motion om gångfartsområde för en attraktivare citykärna från Stefan Hanna (KSN-2022-02385 KSN-2022-03093)

- Ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att genomföra en dialog med medborgare och föreningar och att låta underlagen ligga till grund för en kommande ansökan om planbesked för området.

Kommunstyrelsen 2023-05-31: Reviderat projektdirektiv för Skarholmen (KSN-2022-02260)

- Uppdra åt kommunledningskontoret att, i samråd med berörda nämnder och Mikrofonden i Uppsala län, utvärdera arbetet för att främja social ekonomi och återkomma till kommunstyrelsen med förslag på fortsatt inriktning.

Kommunstyrelsen 2023-08-23: Förlängning av samarbete med Mikrofonden i Uppsala län (KSN-2018-3920)

- Ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utarbeta ytterligare ett avtal (S3) som ytterligare detaljerar samarbetet för både etablerings- och driftsskedet för spårvägen.

Kommunstyrelsen 2023-08-23: Samverkansavtal S2 Uppsala spårväg (KSN-2018-2976)

- Ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur attraktiviteten och aktiviteten på Vaksala Torg kan förbättras både på kort och längre sikt genom exempelvis restaurangverksamhet, evenemang och torghandel.

Kommunfullmäktige 2023-09-11: Svar på motion om Vaksala torg från Fredrik Ahlstedt (M) och Therez Almerfors (M) (KSN-2021-02768)

- I nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda en framtida användning av fastigheten Svartbäcken 1:10 (Fyrishov) som placering för en andra lokal badanläggning, med särskilt beaktande av rekreativperspektivet samt kommunekonomi.
- I nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda förutsättningarna för ett centralt placerat familjebad/äventyrsbad avseende genomförbarhet och finansieringsalternativ.

Kommunfullmäktige 2022-02-28: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150)

- Tillgängliggöra och informera om utvecklingsplanen vid Uppsala C i samband med den medborgar- och resenärsdialog som planeras inom ramen för det fortsatta arbetet med utvecklingen av området.

Kommunstyrelsen 2022-06-15: Utvecklingsplan och projektdirektiv Uppsala C (KSN-2022-01-061)

- Besluta om medfinansierings-, utförande- och markavtal samt övriga avtal som följer av avsiktsförklaringen.

Kommunfullmäktige 2022-08-31: Avsiktsförklaring Fyra spår Uppsala avseende delen Söder Bergsbrunna - Uppsala Centralstation (KSN-2022-02108)

- Revidera Landsbygdsprogram 2017–2023 och Handlingsplan för landsbygdsprogram 2022–2023 med särskilt fokus på utvecklingsområdena, och med ambitionen att förbättra samarbetet med regionen.

Kommunfullmäktige 2023-02-27: Reviderade föreskrifter för landsbygdsberedningen (KSN-2023-00049)

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

- Bifalla motionen från FI om att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda var våtmarker kan restaureras för att uppnå de regionala målen, samt att starta nya restaureringsprojekt där Uppsala kommun och eventuella samarbetspartners utarbetar en plan för var och när restaurering av våtmarker kan genomföras.

Kommunfullmäktige 2023-09-11: Svar på motion om restaurering av våtmarker från Lovisa Johansson (FI) (KSN-2022-01542)

- Uppdra till kommunstyrelsen att revidera Miljö- och klimatprogrammet

Kommunfullmäktige 2023-02-27: Uppföljning av program och planer 2022 (KSN-2022-01364)

- Arbetet med att säkerställa att kommunkoncernägda fastigheter har solceller på sina tak år 2025, där så är möjligt, fortsätter och ska fullgöras.

Kommunfullmäktige 2022-05-30: Revidering av miljö- och klimatprogrammet 2022 (KSN-2022-00082)

- Uppdra åt kommunledningskontoret att utreda hur ett lokalt klimatvetenskapligt råd kan utformas och återkomma till kommunstyrelsen med förslag för inrättande.

Kommunstyrelsen 2023-03-29: Uppdrag att inrätta lokalt klimatvetenskapligt råd (KSN-2022-02364)

- I nära dialog med berörda bolag och nämnder ta fram en utvecklingsplan för Fyrishovsområdet där den växande stadens behov av grönytor, idrottsanläggningar, bostäder och allmänhetens tillgång till stråket längs Fyrisån tas tillvara.

Kommunfullmäktige 2022-02-28: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150)

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

- Tillsammans med fastighetsägande bolag inom kommunkoncernen arbeta fram en inriktning för den koncernägda marken i syfte att uppnå inriktningen i Bostad för alla - program för bostadsförsörjningen 2021–2024. Uppdraget ska återrapporteras enligt ordinarie uppföljningsprocess per augusti 2022.

Kommunstyrelsen 2021-05-26: Bostad för alla, program och handlingsplan för bostadsförsörjningen 2021-2024 (KSN-2021-01382)

- Göra en översyn av försäkringspolicy och riktlinjer för arbetet med försäkring.
- Göra en översyn av riktlinjer för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkrings AB.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882)

- Undersöka möjligheten att ta fram en etisk standard.

Kommunfullmäktige 2020-09-14: Svar på motion om att ta fram en etisk standard för bostadsaktörer från Tobias Smedberg (V) och Ingela Ekrelius (V) (KSN-2019-03835)

- Revidera Handlingsplan för överenskommelsen mellan kommun och föreningsliv i enlighet med föredragningen.

Kommunstyrelsen 2023-02-27: Uppföljning av program och planer 2022 (KSN-2022-01364)

- Skapa förutsättningar för ett förbättrat samarbete med civilsamhället genom att till exempel skapa en organisation i kommunen för civilsamhällesfrågor, bjuda in till dialog om hur samverkan mellan kommunen och civilsamhället kan utvecklas och hur realistiska förväntningar kan tydliggöras mellan parterna och utveckla överenskommelsen med föreningslivet samt vid behov skapa andra samverkansformer där föreningar kan ha en samlad kontakt gentemot kommunen.

Kommunstyrelsen 2021-03-03: Genomföra föreslagna åtgärder i utredningen av Uppsala kommuns hantering av coronapandemin gällande kriskommunikation och samverkan med civilsamhälle och näringsliv. (KSN-2020-01607)

- Under 2022 återkomma med en förnyad utvärdering av verksamheten med kommunala ordningsvakter med fokus på effekter, uppdrag, organisations och driftsformer.

Kommunstyrelsen 2021-04-07: Utvärdering av de kommunala ordningsvakternas arbete i Uppsala (KSN2021-00621)

- Utveckla den frivilliga resursgruppen genom övning och utbildning.

Kommunstyrelsen 2022-02-08 Överenskommelse med Civilförsvarsförbundet Uppsala avseende uppstart av frivillig resursgrupp (FRG) (KSN-2019-03666)

- Förbereda för att med kort varsel kunna avropa frivilliga resursgrupper (FRG) om behov uppstår.

Kommunstyrelsen 2022-03-09: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704)

Bilaga 2 Risker

Kommunstyrelsen har identifierat följande riskområden som riskerar att hindra verksamheten att genomföra sitt uppdrag och nå sina mål.

Osäkra planeringsförutsättningar

Risk finns att geopolitisk turbulens påverkar makroekonomin. Det kan leda till nationella och internationella konjunktursvängningar samt minskad sysselsättning. Rådande konjunktur med hög inflation och ökande räntenivåer påverkar kommunens kostnader och en vikande marknad för bostäder. Kommunen får lägre försäljningsintäkter från exploateringsverksamheten. Omfattande planer för stadens tillväxt och därtill kopplade investeringar ökar dessa risker ytterligare.

Lokalförsörjningen påverkas av flera faktorer såsom befolkningsökningen, den förändrade befolkningsstrukturen, svängningar i utbyggnadsordningens takt och geografi samt möjligheterna att samverka med privata aktörer. Om lokalförsörjningen inte följer kommunens utveckling riskerar kärnverksamheter och medborgare att påverkas negativt.

Den strategiska planeringen försvåras om breda politiska överenskommelser om exempelvis den långsiktiga fysiska utvecklingen av Södra staden saknas. Risk finns att viktiga investeringar för att säkra genomförandet uteblir.

Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt

För att klara att försörja ett växande Uppsala behövs innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösning. Val av framtidens VA-lösningar behöver avgöras genom en sammanvägning mellan många olika faktorer såsom markåtkomst, transportbehov och klimatpåverkan i bygg- och driftskede.

På grund av ekonomisk lågkonjunktur finns risk att viktiga utredningar inte genomförs och prioriteras. Detta kan leda till förseningar och försämrade beslutsunderlag i politiska frågor och uppdrag.

På grund av brister i elnätets kapacitet begränsas tillgången till el i kommunen. Risk finns även för brist på vatten och avlopp. Stora delar av Sverige, däribland Uppsala, påverkas av begränsningar i det nationella elnätets överföringskapacitet. Det har framför allt inneburit hinder för elkrävande expansion, nyetablering och omställning. Det leder till att nya företagsetableringar och planerade utbyggnader begränsas vilket påverkar Uppsalas tillväxt negativt.

Om kommunen har en fortsatt stark befolkningstillväxt samtidigt som markförsäljning och byggande minskar finns risk för en ökande bostadsbrist.

Om kommunen inte lyckas att marknadsföra plats- och affärsmöjligheter, tillhandahålla planerad mark och upprätthålla förväntad effektivitet i myndighetsutövning finns en risk att Uppsala inte attraherar nya näringslivsaktörer. Det kan leda till att företag väljer att inte etablera sig eller expandera i Uppsala och att en hållbar och attraktiv tillväxt inte kan nås.

Hot mot säkerheten

På grund av geopolitiska konflikter i vårt närområde och informationsinhämtning från främmande makt uppstår ekonomiska konsekvenser och ökad oro hos allmänheten. Det leder till förändrade och intensifierade planeringsförutsättningar för civilt försvar.

Ständigt ökade cybersäkerhetsshot leder till att den övergripande och koordinerande förmågan att hantera en eventuell cyberattacker som drabbar hela IT-miljön kontinuerligt behöver utvecklas. Annars riskerar en eventuell skada att förvärras och verksamhetens kontinuitetsförmåga inte räcka till. Brister i systematiskt IT-säkerhetsarbete leder till en stor risk för att information blir otillgänglig, förvanskas eller hamnar i orätta händer. Detta i sin tur leder till skada på liv och hälsa, egendom och förtroendet för Uppsala kommun och det demokratiska systemet.

Om kommunen inte har ett tillräckligt säkerhetsskydd och signalskydd går det inte att ta del av totalförsvarsgemensamma planeringsförutsättningar eller genomföra egen planering. Det kan leda till att kommunen inte har ett fullgott skydd för säkerhetskänslig verksamhet vilket påverkar förtroendet för kommunen negativt och medför en risk för medborgares liv och hälsa.

Om kommunens nämnder och bolag inte avsätter tillräckliga resurser för egen planering av krisberedskap och civilt försvar kommer kommunen inte ha rätt förutsättningar för att hantera kriser och upprätthålla verksamhet under höjd beredskap. Det kan leda till ökad risk för medborgares liv och hälsa.

Otillräcklig miljö- och klimatsomställning

Om inte tillräckliga investeringar, regelförändringar och innovationer genomförs kommer inte nödvändiga beteendeförändringar att uppnås. Risk finns att målkonflikter mellan sociala, ekologiska och ekonomiska överväganden begränsar utvecklingen. Det leder till att kommunen inte klarar miljö- och klimatsomställningen i tillräckligt snabb takt samt att nödvändiga investeringar skjuts på framtiden och riskerar bli dyrare eller mer omfattande. Risken förstärks när kris ställs mot kris.

I takt med att Uppsala växer påverkas växter och djur av mänsklig aktivitet. Om kommunen inte säkerställer tillräckliga kompensatoriska åtgärder finns risk för att ökad belastning på naturen leder till försvagade ekosystem, förlust av biologisk mångfald och sämre klimatanpassningsförmåga.

Om infrastrukturen för el och andra fossilfria bränslen inte hinner byggas ut i samma takt som omställningen till fossilfria fordon finns risk att omställningen begränsas och att miljömålen inte nås i tid. Om medborgarna inte reser som kommunen planerat i nybyggda stadsdelar finns risk för negativa trafiksekvenser.

Till följd av tilltagande miljö- och klimatförändringar ökar risken för bland annat extrem nederbörd, översvämningar och värmeböljor. Om kommunens verksamheter inte klimatanpassats i tillräcklig omfattning kan det leda till att verksamhet slås ut och att förtroendet för kommunen påverkas negativt. Samhällets förmåga att möta klimatförändringar måste öka. På grund av att fokus för klimatanpassningsåtgärder ofta blir på nya delar av staden finns det risk för att möjligheter till klimatanpassning på landsbygden och i befintliga miljöer i staden missas.

Utmaningar inom kompetensförsörjning

Om systematiken för kompetensförsörjning brister ökar risken att det saknas förmåga att ställa om, utveckla och växla kompetens. Det leder till att organisationen inte har den kompetens som behövs för att säkerställa rätt kvalitet. Risken är störst inom personalintensiva yrken och bristyrken.

Om förutsättningarna i ledaruppdraget är otillräckliga blir det svårare att behålla, utveckla och motivera ledare. Satsningar på förbättringar såsom färre medarbetare per chef, kräver att tid och ekonomiska medel avsätts. Förändrad konjunktur kan hindra kommunen att rekrytera och behålla ledare och chefer.

Om kommunens produktionsverksamheter inte lyckas med sin bemanningsplanering och dela resurser, finns risk att verksamheten inte blir rätt bemannad. Det leder till svårigheter att klara grunduppdrag, servicelöften, ekonomi och en rättssäker hantering av bemanningen.

Språkutveckling behöver samordnas i kommunen för att säkerställa att nyanlända och andra språksvaga snabbt kommer in på arbetsmarknaden. Risken är att många annars hamnar utanför arbetsmarknaden med flertalet konsekvenser.

Bristande förmåga att möta upp förändringar i lagstiftningen påverkar bemanningsförutsättningar. Det finns risk att kommunen som arbetsgivare inte klarar av att omhänderta lagstiftarens intentioner tillräckligt snabbt. Eventuellt kan brister i processer och arbetssätt leda till tvister.

Hot mot demokratin

Ökad polarisering och icke-demokratiska krafter leder till en ökad risk för spridning av konspirationsteorier och att kommunen utsätts för medvetet falsk information. Om kommunen inte upptäcker och hanterar spridning av falsk information i tid kan det leda till att förtroendet för kommunen och samhället skadas.

Om kommunens medarbetare och förtroendevalda utsätts för trakasserier och hot finns en risk att odemokratiska beslut fattas, att prioriteringen av arbetet påverkas och ger minskad måluppfyllelse. Det kan även minska intresset för att arbeta som förtroendevald i kommunen.

Om kommunen inte har samverkan, rutiner och kontroller för att förhindra välfärdsbrott finns risk att kriminella lyckas ta del av kommunens medel och välfärdstjänster som de inte har rätt till. Det kostar kommunen stora summor, göder kriminalitet och urholkar förtroendet för kommunen och samhällets institutioner.

Otrygghet och segregation

Ökad ojämlikhet och segregation mellan olika stadsdelar och mellan stad och landsbygd leder till minskad gemenskap, trygghet och tillit i samhället. Ett tilltagande fokus på kriminalitet och brottslighet på nationell nivå kan leda till en omfördelning av statsbidrag och att frivilliga insatser för att möta segregationens bakomliggande orsaker prioriteras ner. Detta kan leda till såväl förtroendeskada som bristande långsiktighet i kommunens arbete för ett hållbart samhälle.

Om det finns brister i kommunens säkerhets- eller brottsförebyggande arbete ökar risken för att de som lever, verkar och vistas i Uppsala utsätts för skada, brott eller ordningsstörningar. Risk finns även för att otryggheten ökar, i synnerhet i utsatta

områden. Det leder till att medborgares livskvalitet påverkas negativt och att Uppsala får svårare att attrahera näringsliv och besökare.

Svag delaktighet och service

Om kommunen inte underlättar för medborgare att lämna synpunkter, ta kontakt med politiker eller involverar dem i politiska beslut blir det svårt för medborgare att påverka samhällsutvecklingen. Det leder till att kommunen går miste om underlag för verksamhetsförbättring och att förtroendet för kommunen och för demokratin påverkas negativt.

Behoven hos invånare, besökare och företagare ökar och skiljer sig mer än tidigare. Även synen på vad som är god kvalitet förändras. Det finns en risk att kommunen inte ligger i framkant vad gäller kompetens och utveckling för att möta alla behov, till exempel när det gäller digitalisering och e-tjänster. Det kan leda till att den upplevda servicen och kvaliteten sjunker.

Utmaningar inom digitalisering och utveckling

Risken är att verksamheterna har en oklar bild av hur beroende till digitala tjänster tar sig uttryck och hur uppdraget ska upprätthållas då den digitala tjänsten inte är tillgänglig. Det kan leda till att kontinuitetsplaner och nödvändiga reservrutiner inte finns framtagna eller är övade. Det skulle kunna innebära att samhällsviktiga och samhällsbärande verksamheter inte kan genomföras under avbrottet vilket i sin tur leder till skada på liv och hälsa, egendom och förtroendet för Uppsala kommun och det demokratiska systemet.

Utvecklingen av ny teknik går allt snabbare och medborgarnas förväntningar på självservice ökar. Nuvarande systematik för IT-utveckling och att projekt görs för ineffektivt försvåra möjligheterna att snabbt kunna leverera värde till organisationen eller medborgarna. Avsaknad av rätt kompetens och expertis kan leda till att arbetet med att digitalisera inte genomförs, eller genomförs på ett undermåligt sätt vilket medför kvalitetsbrister, ineffektivitet och långa leveranstider.

När många digitaliseringsinitiativ genomförs parallellt uppstår trängsel om resurser inom stödfunktioner och i mottagande verksamhet. Det kan leda till att kommunen får svårt att nyttja digitaliseringen på rätt sätt och använda teknik som förändringsmotor för att stå bättre rustad för framtiden.

Med en krympande budget och ett snävare ekonomiskt utrymme minskar verksamheternas benägenhet att satsa pengar på digitalisering och automatisering. Risken är att detta leder till att den långsiktiga effektiviseringen av verksamheternas processer och försörjningen av digitala tjänster till medborgarna kan utebli.

Brister i informationshantering

Kvalitetssäkrade arbetssätt för digital utveckling och transformation utifrån informationshantering saknas. Det går inte att säkerställa att verksamheternas behov, kvalitativa krav och lagkrav på analog och digital hantering av information uppfylls. Det kan leda till bristande kontroll och styrning, att verksamheten inte kan använda information eller att känslig information sprids med risk för skada. Avsaknad av analog information kan leda till att kommunens förmåga att hantera oförutsedda händelser påverkas negativt.

Det finns en risk att det saknas lättillgängliga kvalitetssäkrade verksamhetsdata som är sammanställd på ett användarvänligt sätt, detta på grund av att uppgifterna är svåråtkomliga och kräver ett omfattande arbete för att ta fram. Konsekvensen blir mindre tid till analys och försämrad möjlighet till träffsäkra beslutsunderlag. Verksamhetsdata att analysera över nämndgränser försvåras genom sekretesslagstiftning.

Brist på arkivlokaler och säkra lagringsytor kan innebära risk för bristande informationssäkerhet och informationsförlust. Nuvarande lokal för Stadsarkivet klarar inte en stor översvämning eller att hålla rätt temperatur vid långvarig värme vilket ger ökad risk för nya typer av skadedjur.

Utmaningar inom styrning

Stora utmaningar och utvecklingsbehov medför ett högt tempo i digitalisering och förändring av arbetssätt. Risk finns för att beslut och nya lösningar inte alltid tar hänsyn till helheten i kommunen. Risk finns även att kommunledningskontoret inte hinner ge fullgott stöd och att brister i rättssäkerhet och kvalitet uppstår.

Ökning av riktade statsbidrag som ingår i de generella statsbidragen leder till oklara finansieringsförutsättningar. Risk finns att finansieringen missas i budgetprocessen. Även risk med kortsiktig statlig finansiering som ger kortsiktighet i verksamhetsplanering och behov av verksamhetsförändringar med kort varsel.

Minoritetsstyre i politiken skapar oförutsägbarhet i arbetet och ärendeprocessen tar mer tid på grund av behovet av överläggningar. Detta ökar arbetsbelastning och skapar onödig stress. Förslag på lösningar och sedermera beslut kan leda till att ärenden inte går igenom eller drar ut på tiden samt till laglighetsprövningar som får stora konsekvenser vid hävda beslut.

Förändringar i lagstiftning och regelverk såsom redovisning av medfinansieringskostnader och finansiell leasing samt implementering av EU-direktiv kring hållbarhetsredovisning, driver administrativa kostnader. Risken finns att krav inte kan uppfyllas vid omfattande förändringar.

Hållbar bostads- och lokalförsörjning

Ett stärkt arbete med och ökade krav på miljö- och klimatsmarta lösningar för lokaler och bostäder leder till förändrade kostnadsbilder. De stärkta kraven tillsammans med konjunkturen riskerar att leda till hyresgrundande investeringar som övergår nämndernas betalningsförmåga.

Krav på sänkta investeringsbehov föranleder en god dialog med marknaden men även tydlighet i vilken typ av lokaler och bostäder som ska upphandlas och i vilken utsträckning. Förlust av rådighet i utförande när externa aktörer driver projekt bidrar till en osäkerhet för kommunstyrelsen som ansvarig för lokalförsörjningen för kommunala verksamheter.

Kommunen har ett åldrande fastighetsbestånd som kommer att generera omfattande om- och nybyggnationer. Att skjuta underhållet framåt riskerar att leda till ökade kostnader och mer omfattande åtgärder. Ett framskjutet underhåll riskerar även att inverka negativt på hyresgäster som får vänta. Det kan innebära ett sänkt förtroende för kommunen som fastighetsägare.

På grund av att utbud och efterfrågan på bostadsmarknaden till stor del påverkas av faktorer utanför kommunens rådighet finns det risk för att utbud och efterfrågan inte matchas, till exempel gällande bostäder i olika prissegment och bostadstyper.

Brister i rutiner och processer

Om det finns brister i rutiner, ansvar eller kunskap finns risk för oegentligheter eller fel i till exempel bokföring, upphandling, arbetsmiljöarbete, diarieföring, löneutbetalningar och exploateringsredovisning. Det leder till att förtroendet för kommunen kan ta skada, bristande måluppfyllelse och negativ påverkan på kommunens ekonomi.

Bilaga 3 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till kommunstyrelsen.

Planer och program

- Avfallsplan – program för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2022) samt tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Energiprogram 2050 (KF 2018)
- Bostad för alla – program för bostadsförsörjning (KF2021) med tillhörande handlingsplan (KS2021)
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2020)
- Handlingsplan för VA-utbyggnad 2020-2030 (KF 2021)
- Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet 2020-2023 (KS 2020)
- Idrotts- och fritidspolitiskt program (KF 2015)
- Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun med tillhörande handlingsplan (KF 2020)
- Landsbygdsprogram (KF 2017) samt handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2022–2023 (KS 2022)
- Medborgarlöfte Uppsala resecentrum 2020–2023 (KS 2020)
- Miljö- och klimatprogram (KF 2022) med tillhörande handlingsplan 2022–2025 (KS 2022)
- Näringslivsprogram (KF 2017) och handlingsplan näringsliv (KS 2021)
- Program för elitidrott (KF 2020) med tillhörande handlingsplan (KS2020)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016) med tillhörande handlingsplan
- Program för krisberedskap 2020–2023 (KF 2020)
- Program för mobilitet och trafik (KF 2022) med tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)
- Program mot våld i nära relationer (KF2022)
- Program för äldrevänlig kommun (KF2020) med tillhörande handlingsplan (KS 2020)
- Samverkansöverenskommelse med polisen 2020–2023 (KS 2019)
- Vattenprogram (KF 2021) med tillhörande handlingsplan (KS 2021)
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet 2022–2027 (KF 2022)
- Överenskommelse Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF 2018) med tillhörande handlingsplan
- Översiktsplan (KF2016)

Mål för Sveriges jämställdhetspolitik

Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utifrån detta har regeringen formulerat sex delmål:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
2. Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg

5. Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. på lika villkor.

Bilaga 4 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningen av verksamhetsplanen utgår från resultat kopplade till genomförd verksamhet och avsatt budget. Värdering av resultatet görs utifrån mål för verksamhet och ekonomi. Fördjupad uppföljning görs även inom utvalda områden.

Nämndens uppföljning

Vid delårsuppföljningen per mars/april görs en mindre omfattande uppföljning av avvikelser av uppdrag och nämndmål. I delårsuppföljningen per augusti och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag, kommungemensamma nämndmål samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och kommunstyrelsens egna nämndmål och åtgärder.

Kommunstyrelsen följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

Kommunstyrelsen utför brukarnära tjänster i form av måltidsservice, städservice och kontaktcenter. Dessa följs upp enligt Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare. För städservice görs två avtalsuppföljningar under året som innefattar bland annat att gå igenom nya objekt, klagomål och extrastäd. Utöver det görs även besök på vissa objekt för kvalitetskontroll. För måltid är det beställande nämnd som nyttjar avtalet som gör avtalsuppföljning.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Uppföljning	Underlag	Beslutsinstans
Månadsuppföljning	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget och utveckling av antal medarbetare och sjukfrånvaro.	Anmäls i kommunstyrelsen
Uppföljning per mars/april	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos, uppdrag enligt Mål och budget samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen i maj/juni 2024
Uppföljning per augusti	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt fokusmål och uppdrag enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt genomförande av program och planer.	Kommunstyrelsen i oktober 2024
Uppföljning per helår	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av fokusmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen i april 2025

Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden	Uppföljning av kommunens arbete inom utvalda ämnesområden. (se tabell nedan)	Kommunstyrelsen eller kommunstyrelsens arbetsutskott löpande
--	--	--

Tabell 37 Kommunstyrelsens uppföljning 2024.

Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden

Kommunstyrelsen kommer att ha ett särskilt fokus på kommunfullmäktiges fyra fokusmål. Uppföljningsplanen möter behovet av att löpande följa upp och prioritera särskilt viktiga frågor för ökad måluppfyllelse. Uppföljningen kommer att ske tematiskt till kommunstyrelsens arbetsutskott och/eller kommunstyrelsen muntligt eller skriftligt.

Uppföljning	Underlag	Månad/intervall
Näringsliv	Status i beslutade aktiviteter, muntlig Näringslivsrådets medskick	Mars, september
Trygghet	Status i beslutade aktiviteter samt aktuell lägesbild, muntlig Kommungemensam lägesbild, skriftlig	Maj, september, januari Månadsvis
Fastighet och lokalförsörjning	Status samt temamöten utifrån aktuella frågeställningar, muntlig	Mars, september
HR	Status systematiskt arbetsmiljöarbete, KIA och sjukfrånvaro, medarbetarundersökning, muntlig Löneanalys, rapport	Maj, oktober Årlig, i samband med årsbokslut
Digitalisering, verksamhetsutveckling och innovation	Digitaliseringssatsning, innovationsarbete, kvalitetsrapportering (t ex NKI:er, nyckeltal och medborgarundersökning), synpunktshantering, utvecklingsprojekt, muntlig	Februari, augusti
Psykisk hälsa	Uppdaterad statistik i rapport, uppföljning av hur rapport tagits om hand i förvaltningar	November vartannat år (udda år).
Jämställdhet	Uppföljning av måluppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen	I samband med årsbokslut vartannat år (udda år).
Klimat och miljö	Status i beslutade aktiviteter och indikatorer Klimatprotokollet, muntlig en månad före rundabordsamtal i Klimatprotokollet	November April
Områdesarbete	Status i beslutade aktiviteter och indikatorer inom områdesarbetet samt handlingsplaner för Gottsundaområdet respektive Gränby-Kvarngärdet	Årlig, start februari 2025.
Landsbygdsutveckling inkl. bredband	Status i beslutade aktiviteter och nyckeltal, muntlig Landsbygdsberedningens medskick	Mars, oktober
Externa medel	Årlig sammanställning, muntlig	Oktober
Projektportfölj samhällsbyggnad	Huvudbalansering Status och prioriteringar, muntlig	Maj/juni November
Upphandling	Rapportering av återkrav, potentiell besparing per kvartal och årsvis efter revisioner och stickprov på upphandlade avtal	Helår

Tabell 38. Fördjupad uppföljningsplan 2024 för kommunstyrelsen.

Bilaga 5 Åtgärder

Åtgärder för att beskriva hur kommunstyrelsen genomför uppdragen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1.01 Undersöka vilka nyckeltal/indikatorer som kan ge relevant information över effektivitet i administrationen och som går att följa över tid.		Ge möjlighet att följa utvecklingen och ge underlag för beslut.
1.02 Identifiera och verkställ möjliga effektiviseringar inom kommunstyrelsens egna förvaltningar.		Minskade kostnader och tid för administrativa arbetsuppgifter i såväl bolag som nämnder.
1.03 Stärka kommunens försäkringsskydd genom att göra en översyn av ansvar, behov, kontroll samt stärka kunskapsnivån och stärka förmågan att reducera risker och konsekvenser av skador som sker mot kommunens egendom samt ta fram förslag på skadeförebyggande åtgärder.	Trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Skapa långsiktiga strukturer för att säkerställa rätt försäkringsskydd och hantering av försäkringsadministration samt gott skadeförebyggande arbete för att minska kostnader och reducera risk.

Tabell 39. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
02.01 Utveckla, testa och lansera en modell för utvecklings- och innovationsbudget i samverkan med kommunkoncernen.		Ökad förmåga att arbeta nyskapande inom koncernen. Ökad struktur i arbetet.
02.02 - Ta fram förslag på stödfunktion (metodstöd) som ska hjälpa kommunens verksamheter hitta möjligheter till extern finansiering på (regional och) nationell nivå till utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder.		Ökad kompetens och förmåga att söka extern finansiering för att utveckla verksamheten i linje med verksamhetens uppsatta målsättningar. Ökad kunskap om sökta medel och dess effekter på verksamheten.

Tabell 40. Nämndens åtgärder till Uppdrag 2. Införa en modell för en utvecklings- och innovationsbudget som möjliggör helt nya arbetssätt för att effektivisera framtidens välfärd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
03.01 Utveckla ett samordnat och sammanhållet stöd till kommunkoncernen för att stärka arbetet med förändringsledning, nyskapande och ständiga förbättringar.		Goda förutsättningar för kommunen att öka takten i utvecklingsarbetet utifrån prioriterade behov.
03.02 Införa och tillämpa arbetssätt som ökar kommunens kapacitet att utveckla digitala tjänster på nya och innovativa sätt.		Näringsliv och invånare uppfattar kommunens digitala tjänster som effektiva och deras behov är tillgodosedda.
03.03 Införa och tillämpa arbetssätt som möjliggör automation av administrativa och regelstyrda arbetsprocesser.		Digitaliserade processer och flöden.
03.04 Säkerställ grundförutsättningar för ett kommungemensamt datadrivet besluts- och analysstöd (ex. arkitektur, informationsförsörjning och kompetens. (riskåtgärd)		Beslutsfattare tar beslut på korrekt information i rätt tid och kan ta beslut om rätt åtgärder.
03.05 Utveckla former för samverkan med interna och externa aktörer kring grundläggande strukturer, principer och		Digitaliserade processer och flöden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
standarder för informationsförsörjning i syfte att öka kvaliteten i informationsutbytet.		
03.06 Etablera och tillämpa ett kommungemensamt ramverk för informationsförvaltning med ägarskap, ansvar och förvaltningsstrukturer.		En datadriven kommun.
03.07 Utveckla arbetssätt som möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.		Effektivare styrning och bättre kommunikation i samhällsbyggnadsprocessen. Extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av kommunens öppna data.
03.08 Öka datadrivet utvecklingsarbete genom att koppla information om samhällsbyggnadsprojekt i ärende- och projektledningssystem till geografiskt informationssystem (GIS).		Effektivare styrning och bättre kommunikation i samhällsbyggnadsprocessen. Extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av kommunens öppna data.
03.09 Driva den tekniska utvecklingen av en plattform för digital självservice för Uppsala kommuns invånare och företag		Ökad digital självservice
03.10 Driva den tekniska utvecklingen av en plattform för IoT (Internet of Things)		Ökad digital självservice och datadrivet beslutsfattande

Tabell 41. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
04.01 Pröva om ökad flexibilitet i bemanningsplaneringen för kärnverksamheten påverkar arbetstillfredsställelse och korttidssjukfrånvaro (avser främst brukarnära schemalagda verksamheter).	Jämställd hälsa	Förbättrade förutsättningar för en effektiv bemanning, lägre personalrörlighet, bättre förutsättningar för chefer samt minskad korttidssjukfrånvaro för ökad verksamhetskvalitet.
04.02 Komplettera den kommungemensamma kompetensförsörjningsprocessen med en strategi för lärande och kompetensutveckling.		Lägre personalomsättning, ökad flexibilitet, bättre förutsättningar för livslångt lärande och beredskap för snabbare omställning.
04.03 Stödja chefer i omställningen från bemanning med tidsbegränsade anställningar till tillsvidareanställningar.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning, högre arbetstillfredsställelse.
04.04 Kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare kring mångfald och inkludering.		Ökad medvetenhet om vikten av strukturerat arbete kring mångfald och inkludering som en del av kompetensförsörjning. Minska risken för diskriminering och bli en attraktiv arbetsgivare för alla.
04.05 Säkerställa en robust bemanning inom kommunstyrelsens verksamheter.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning, högre arbetstillfredsställelse.
04.06 Fortsätta arbetet med att utveckla och använda flexibla arbetssätt som tar vara på de digitala och hybrida samarbetsformernas möjligheter.		Modern, ändamålsenlig och flexibel digital arbetsmiljö som attraherar och behåller medarbetare.
04.07 Utveckla stödet för dialogen mellan chef och medarbetare om mål, förutsättningar och utveckling.		Underlätta arbetsmiljöarbetet i praktiken. Ökat medinflytande för ökad arbetstillfredsställelse.

Tabell 42. Nämndens åtgärder till Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
10.01 Identifiera ett nuläge att mäta mot: antalet kvadratmeter en funktion idag kräver ska minskas genom samnyttjande.		Färre kvadratmeter beställs vilket ska sänka investeringskostnaderna och därmed minska hyreskostnadsutvecklingen.
10.02 Avtalshanteringsrutin för hantering av åtgärder i befintligt samt kommande fastighetsbestånd: i det befintliga fastighetsbeståndet ska samnyttjandelösningar och utökat användande möjliggöras.		Fler nämnder använder samma lokal vilket innebär att behovet av nya lokaler minskar. Färre kvadratmeter beställs vilket ska sänka investeringskostnaderna och därmed minska hyreskostnadsutvecklingen.
10.03 Ta fram och inleda pilotobjekt gällande Lås/larm/passage-hantering för ökat samnyttjande		Pilotprojekten ger underlag för utvärdering av möjligt arbetssätt/process på fler objekt.
Tabell 43. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
11.01 Tydliggöra roller och ansvarsfördelning för nämnder och bolag i det kommunövergripande ansvaret för att genomföra val.		En robust och långsiktigt hållbar valorganisation inom Uppsala kommun.
11.02 Säkerställa att kommunstyrelsen och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktigt robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.		En robust och långsiktigt hållbar valorganisation inom Uppsala kommun.
11.03 Undersök hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade grupper förutsättningar till deltagande och inflytande	Jämn fördelning av makt och inflytande	Uppsalas invånare får bättre förutsättningar att vara delaktiga under och mellan val, vilket stärker den lokala demokratin. På sikt kan demokratistärkande åtgärder bidra till ökad förståelse för demokratiska processer och öka invånares delaktighet.
Tabell 44. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.1.1 Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.	Jämställd hälsa	En långsiktigt god hälsa bland medarbetare.
Tabell 45. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.2.1 Utarbeta och etablera kommungemensamma arbetssätt, stöd och modeller för investeringsprojekt och andra större projekt.		Bättre förutsättningar för kostnadskontroll. Ökad verksamhetsnytta för investerade medel.
Tabell 46. Nämndens åtgärder till nämndmål: N1.2: Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
12.01 Information och kommunikation med näringslivet ska ske utifrån företagarnas behov och med en helhetssyn.	Näringslivsprogram	Uppsala kommun ska vara en part som bidrar till företagets utveckling och tillväxt.
12.02 Utveckla kunskapen och insikten i småföretagens villkor och	Näringslivsprogram	I Uppsala ska det finnas ett gott företagsklimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
förutsättningar för att främja utveckling och företagsklimatet.		
12.03 Ta fram ett program för verksamhetsmark		Ökad förutsägbarhet vid försäljning av mark avsedd för företag.
12.04 Beräkna elitidrottens ekonomiska värde för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun samt utveckla riktlinjer för Uppsala kommuns stöd till elitidrott.	Program för elitidrott	Moderna elitföreningar som engagerar och som kan förändras i takt med omvärlden bidrar till Uppsalas utveckling och tillväxt.
12.05 Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt-ekonomiskt- och ekologisk hållbara.	Program för elitidrott	Inkluderande elitidrott som är socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar.
12.06 Stödja den fortsatta utredningen av en parkeringsanläggning under Vaksala torg		Förbättrade parkeringsmöjligheter i centrum.

Tabell 47. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
13.01 Främja projekt och aktiviteter som syftar till ökat nyföretagande och omställning av affärsidéer, med särskilt fokus på kvinnor, unga och utrikesfödda.	Näringslivsprogram Jämställd ekonomi, en jämn fördelning av makt och inflytande	Uppsala kommun ska stödja och utveckla arbetet med företagsfrämjande aktörer.
13.02 Ta tillvara på den kompetens som elitidrotten genererar genom att, i samverkan mellan universiteten, regionen och näringslivet, belysa möjligheten att skapa ett kunskapskluster runt idrott i Uppsala.	Program för elitidrott Jämställd ekonomi	I Uppsala finns unika förutsättningar att parallellt med elitidrottskarriären studera och förbereda sig för livet efter elitkarriären.

Tabell 48. Nämndens åtgärder till uppdrag 13. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
14.01 Via företagsbesök och befintliga mötesplatser för samverkan mellan kommun och näringsliv aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.	Jämställd utbildning	Initiativlista med förslag på gemensamma aktiviteter tillsammans med näringslivet för att få fler elever välja yrkesinriktade utbildningar.
14.02 Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden utveckla en modell för att informera om utbildningsutbud och identifiera nya behov.		Utvecklad kunskapsbas för att utveckla arbetet med att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Tabell 49. Nämndens åtgärder till uppdrag 14. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
15.01 Informationsinsatser till förtroendevalda och tjänstepersoner om hur Uppsala kommun kan dra nytta av medlemskapet i Eurocities.		Ökad förståelse och kunskap bland förtroendevalda och tjänstepersoner i förvaltningar och bolag.
15.02 Ta fram förslag på stödfunktion som ska hjälpa kommunens verksamheter hitta möjligheter till EU-finansiering utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder.		Ökad förståelse och kunskap bland förtroendevalda och tjänstepersoner i förvaltningar och bolag.

Tabell 50. Nämndens åtgärder till Uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
16.01 Genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden.	En jämn fördelning av makt och inflytande.	Ökat medborgarengagemang.

Tabell 51. Nämndens åtgärder till uppdrag 16. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
17.01 Utveckla vägledning och metoder, utifrån praktisk erfarenhet, för dialog i tidiga skeden av samhällsbyggandet	En jämn fördelning av makt och inflytande	Bygga förutsättningar för robusthet i återkommande dialoger
17.02 Utveckla stadsdels- och bygderåd som formella dialogparter i samhällsbyggandet.		Tillit och positiv känsla av delaktighet i planprocesser hos invånare, näringsliv, intresseorganisationer/civilsamhälle.

Tabell 52. Nämndens åtgärder till uppdrag 17. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
18.01 I samverkan med Uppsala vatten och avfall AB göra jämförelse med andra liknande verksamheter och synliggöra möjliga effektiviseringar		Säkerställa en effektiv verksamhet och möjliggöra för fortsatt utveckling av ett robust VA-system.
18.02 Se över avgiften för att ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen.		Säkerställa att konstruktion och avgiftsnivå för att ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen är anpassade efter nuvarande förutsättningar och bebyggelsestruktur i kommunen.

Tabell 53. Nämndens åtgärder till uppdrag 18. Göra en översyn av VA-verksamhetens kostnadsstruktur och VA-taxans utveckling över tid för att säkerställa en effektiv och hållbar vatten- och avloppsförsörjning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
19.01 Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösningar.		Ett gediget kunskapsunderlag och förutsättningar för att fortsätta utforska vad vilka framtida VA-lösningar som kan tillämpas i Uppsalas fortsatta samhällsutbyggnad

Tabell 54. Nämndens åtgärder till uppdrag 19. Utredda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
K8.4.1 Skapa en förteckning (frivillig databas) över föreningar.	Överenskommelse med föreningslivet Jämställd makt och inflytande	Föreningar samverkar med det lokala föreningslivet. Goda möjligheter för föreningar att påverka kommunens verksamhet. Ökat nätverkande mellan föreningar vilket bygger ett starkare civilsamhälle.
K8.4.2 Underlätta för föreningsliv och civilsamhälle att skapa mötesplatser.	Överenskommelse med föreningslivet Jämställd makt och inflytande	Fler kulturella mötesplatser.
K8.4.3 Ta fram en digital lösning där all information riktad till föreningslivet samlas, föreningar kan söka bidrag, återrapportera och ha möjlighet att skicka in frågor.	Överenskommelse med föreningslivet Jämställd makt och inflytande	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.
K8.4.6 Se över möjligheten att ta fram enhetliga riktlinjer och bidragsformer.	Överenskommelse med föreningslivet Jämställd makt och inflytande	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.
K8.4.7 Implementera likställd ärendehantering och återrapportering.	Överenskommelse med föreningslivet Jämställd makt och inflytande	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.

Tabell 55. Nämndens åtgärder till Kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS)

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N2.1.1 Kommunstyrelsen ska ansvara för arbetet med ansökan till europeiskt kulturhuvudstadsår.		Kulturplanering är en integrerad del av samhällsplaneringen.
N2.1.2 Möjliggöra för öppet hus i stadshuset för allmänheten		Öka delaktighet och tillgänglighet till kommunen.

Tabell 56. Nämndens åtgärder till nämndmål: N2.1 Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
20.01 Aktivera en koldioxidbudget för kommunkoncernens verksamhet, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.		Starkare styrning för att åstadkomma tillräckliga utsläppsminskningar för att klara uppdraget med att öka takten i klimatomställningen.
20.02 Utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringsliv i klimatfrågor.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.03 Stärka samverkan på lokal, nationell och internationell nivå för att skapa förutsättningar för klimatomställningen.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.04 Verka för minskad kapacitetsbrist i elnäten genom flexibel användning, lokal elproduktion och samverkan med nyckelaktörer. (riskåtgärd)		Bättre förutsättningar för Uppsalas klimatomställning och expansion.
20.05 Genomföra förstudie för att underlätta för samhällsaktörer att bättre tillvarata spillvärme.	Energiprogram 2050	Bättre resursutnyttjande av restflöden inom kommungeografien; minskade utsläpp från energikonsumtion
20.06 Utveckla förutsättningar för att kommunkoncernens ägda fastigheter, där så är möjligt, har solceller på sina tak.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.07 Identifiera och testa tillvägagångssätt för att öka invånarens och lokala aktörers delaktighet i en jämlik energiomställning, bland annat genom energigemenskaper.	Miljö- och klimatprogram, Energiprogram 2050	Ökat invånarengagemang i klimatomställningen
20.08 Medverka i en förstudie till utvecklingen av ny teknik för lågtempererade värmesystem och säsongslagring.	Energiprogram 2050	Bidrag till teknikutveckling av klimatpositivare energisystem
20.09 Ta fram en modell för att utveckla och följa upp Uppsalas energisystem.	Energiprogram 2050	Bättre underlag för framtida utvärdering och utvecklingsarbete av energisystemet
20.10 Utveckla stöd för klimatkonsekvensanalys i beslutsärenden	Miljö- och klimatprogram	Tydlighet kring hur klimatkonsekvenser ska redogöras för och tas i beaktan vid beslut.
20.11 I dialog med marknadens aktörer och berörda nämnder och bolag kartlägga förutsättningar att bidra till etableringen av en återbruksgalleria	Avfallsplan, Miljö- och klimatprogram	Förbättrade förutsättningar att verka för att en återbruksgalleria kan etableras på ett långsiktigt sätt. Arbetet förväntas bidra till utveckling av cirkulära affärsmodeller och ökat återbruk av material och varor.
20.12 Initiera piloter för klimatsmarta småhusmiljöer som en del i Uppsalas stads- och tätortsutveckling.	Bostad för alla	20–30 procent av bostäderna som byggs i Uppsala kommun ska vara småhus, radhus och marknära boende.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
20.13 Verka för ett fungerande dörrtill-dörr-perspektiv inom resande och transporter	Landsbygdsprogram	Den grundläggande infrastrukturen upprätthålls och ett dörr-till-dörr-perspektiv är väl inarbetat i arbetet med resor på landsbygderna. Pendlarparkeringarna är bidrar till en jämlik omställning och kollektivtrafiken är långsiktig, förutsägbarhet samt anpassas utefter individers olika behov.
20.14 Identifiera hållbarhetsparametrar tillämpliga när kommunledningskontoret ställer krav för nyproduktion av lokaler samt utveckla former för att synliggöra ekonomiska och klimatmässiga konsekvenser av dessa.		Kommunledningskontoret ska vara en kvalificerad beställare av lokaler och bostäder utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
20.15 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelse mot målet om Klimatneutralt Uppsala 2030 för klimatpositivt Uppsala 2050 och relaterade etappmål.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.16 Utveckla en systematisk uppföljning av energikartläggningar i syfte att identifiera energieffektiverande insatser	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.17 Arbeta med att få fler leverantörer att använda kommunens varuservice.	Program för mobilitet och trafik	Hållbara och effektiva transporter.
20.18 Ställa krav i relevanta upphandlingar som bidrar till en förflyttning uppåt i avfallstrappan	Avfallsplan	Mängd avfall, kilogram per person och år (nedåtgående trend) Mängd material och produkter som återanvänds, ton per år (Fyra procent av grovavfallet som inkommer till återvinningscentralerna återanvänds 2025)
20.19 Utreda förutsättningar för långsiktiga klimatsatsningar i kommunens mål och budget och investeringsplaner	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.20 Etablera och vidareutveckla arbetsprocesser för inköp och hantering av miljö- och hälsofarliga varor för att säkerställa ett hållbart resursflöde och öka återbruk och återvinning inom kommunens verksamhet	Miljö- och klimatprogram	Giftfri miljö 2050 och hållbara resursflöden avser hantering av ämnen som är skadliga för människor eller miljö och omställning till cirkulär ekonomi
20.21 Utreda hur samordningen av kommunens transporter och leveranser kan vidareutvecklas.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.22 Utreda möjligheter och hinder att ställa och följa upp krav på fossilbränslefria transporter, leveranser och arbetsmaskiner vid upphandling av entreprenad.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.23 Utredning av effekt av miljözon klass 2 respektive klass 3 i centrala Uppsala.	Åtgärdsprogram för kvävedioxid	Nå miljökvalitetsmålet Frisk luft och förebygga överskridande av miljökvalitetsnormer för luftkvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
20.24 Samordna tolkning av gällande lagstiftning för luftföroreningar i planeringen.	Åtgärdsprogram för kvävedioxid	Nå miljö kvalitetsmålet Frisk luft och förebygga överskridande av miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet.
20.25 Kompetenshöjande åtgärder inom livsmedelsförsörjningen	Landsbygdsprogram	Bättre förutsättningar för att öka den lokala livsmedelsproduktionen
20.26 Inom ramen för årlig programuppföljning komplettera programmet med etappmål avseende effektflexibilitet för elanvändningen inom kommunkoncernen, inklusive indikatorer för uppföljning.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.27 Utredda förutsättningar för minskade växthusgasutsläpp från byggmaterial med utgångspunkt från kommunens arbete med träbyggnation och klimatneutral betong.	Miljö- och klimatprogram	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
20.28 Skapa förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända möbler och produkter	Avfallsplan	Mängd avfall, kilogram per person och år (nedåtgående trend) Mängd material och produkter som återanvänds, ton per år (Fyra procent av grovavfallet som inkommer till återvinningscentralerna återanvänds 2025)
20.29 Genomföra gångflödesmätning inom Uppsala tätort.	Program för mobilitet och trafik	Uppsala kommuns gångstråk ska vara attraktiva och av mycket god standard.
20.30 Öka integreringen av klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar.		Arbetsätt i samhällsbyggnadsprocessens olika led som driver på en samhällsutveckling som minskar klimatpåverkan och som kan användas för att även ta hänsyn till andra hållbarhetsperspektiv.
20.31 Analysera möjligheten att minska påverkan av växthusgasutsläpp i markförvaltning och skogsskötsel samt möjligheten till återställande av eventuella utdikade våtmarker på kommunens fastigheter.		Minskad klimatpåverkan.
20.32 Utveckla teknik och metoder för att samordna och utnyttja synergier mellan olika samhällstekniska system som VA, avfall och energi. Fasa in de samordnade lösningarna för systemen i ny bebyggelse.	Översiktsplan Energiprogram 2050	Effektivare resurs- och energihushållning i samhällsbyggande.
20.33 Optimera måltidsproduktionen för att minska matsvinn i kommunens egna kök	Avfallsplan	Mängd avfall, kilogram per person och år (nedåtgående trend)
20.34 Utveckla förutsättningar till ökad installation av solenergi i Uppsalas kommungeografiska område	Miljö- och klimatprogram	Mer lokal, förnybar elproduktion i Uppsala.
20.35 Effekt- och konsekvensbedöma kommunens klimatkompenserande åtgärder, bland annat återställandet av våtmarker, och bedöma behov och potential av ytterligare åtgärder för att nå nettonollutsläpp 2030	Miljö- och klimatprogram	Ökad kunskap om vilka klimatkompenserande åtgärder som bör genomföras för att nå nettonollutsläpp 2030.
20.36 Samarbeta med näringslivet för att öka materialåtervinningen av plast och minska fossil plast i energiåtervinningen	Avfallsplan	Mängd avfall, kilogram per person och år (nedåtgående trend)
20.37 Se över kommunens styrdokument kopplade till resor.		Tydligare riktlinjer för hur resande ska ske mer hållbart.

Tabell 57. Nämndens åtgärder till Uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
21.01 Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning inom området		Kommunens arbete med klimatanpassning sker systematiskt och samordnat.
21.02 Genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys på kommunövergripande nivå.	Miljö- och klimatprogram	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
21.03 Utveckla kommunens regionala samverkan med hänsyn till Länsstyrelsens Handlingsplan för klimatanpassning	Miljö- och klimatprogram	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
21.04 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelse mot målet om Klimatanpassat Uppsala	Miljö- och klimatprogram	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
21.05 Inom ramen för årlig programuppföljning utvärdera möjlighet att komplettera programmet med etappmål för Klimatanpassat Uppsala	Miljö- och klimatprogram	Klimatanpassning, syftar till att minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
21.06 Att tillsammans med Uppsala Vatten och GSN utreda möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder.		Redogöra finansieringsmöjligheter inom klimatanpassningsåtgärder
21.07 Utveckla samverkansformer med näringslivet som stimulerar till cirkulära affärsidéer och affärsmodeller för att uppnå hållbara resursflöden.	Miljö- och klimatprogram	Giftfri miljö 2050 och hållbara resursflöden avser hantering av ämnen som är skadliga för människor eller miljö och omställning till cirkulär ekonomi
21.08 Ta fram en prioriteringsordning och plan för klimatanpassning av kommunstyrelsens egenägda fastighetsbestånd.		Utveckling av kommunstyrelsens fastighetsbestånd där god planering ger vinster i tid, ekonomi och kvalitet

Tabell 58. Nämndens åtgärder till uppdrag 21. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
22.01 Underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon.	Program för mobilitet och trafik	Snabbare omställning från fossila drivmedel inom transportsektorn.
22.02 Utveckla samverkan för att bättre möta ökade behov av laddning och förnybara drivmedel för kommunens egna fordon och arbetsmaskiner	Program för mobilitet och trafik	Bättre förutsättningar för kommunens verksamheter att välja el som förnybart drivmedel.
22.03 Kommunen ska driva en aktiv planering för transportsektorns elektrifiering med inriktning på gemensamma lösningar för flera transportslag, framförallt den tunga trafiken. På kommunal och regional nivå samt i dialog med den nationella nivån. Det avser både direkt matning, laddning samt bränsleceller med vätgas.	Energiprogram 2050	Tydlig ansvarsfördelning och samordning av arbetet med elektrifiering av transportsystemet.

Tabell 59. Nämndens åtgärder till uppdrag 22. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
23.01 Ta fram stödande dokument och instruktioner för att hjälpa nämnder och bolagsstyrelser att bidra till ökad stads- och byodling i kommunen		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
23.02 Genomföra en utredning om hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
23.03 Etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
23.04 genomföra en förstudie om restströmmar, biokolsanvändning, lokaliseringsprövning för en pyrolysanläggning inom kommungeografin	Översiktsplan, Miljö- och klimatprogram, Energiprogram 2050	Vägledning om var och hur vi kan öka lokal produktion av biokol, samt hur användningen kan se ut i ett lokalt sammanhang.

Tabell 60. Nämndens åtgärder till uppdrag 23. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
24.01 Färdigställ ett förslag till riktlinje och vägledning för naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald.		Minskade förluster inom biologisk mångfald vid förändrad markanvändning.
24.02 Utveckla styrdokument och systematiska former för förvaltning och förstärkning av arter, naturtyper och ekosystemtjänster.		Systematiska arbetssätt i planering och förvaltning leder till större hänsynstagande och minskade förluster av biologisk mångfald.
24.03 Prioritera lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning	Översiktsplan, Grön- och blåstrukturplan	Fler områden skyddas långsiktigt som naturreservat. Biologisk mångfald, rekreativa värden och andra ekosystemtjänster bevaras och stärks.
24.04 Initiera ett samarbete med privata skogsägare för att kommunens skogar ska brukas hållbart hyggesfritt.		Uppnå hållbart hyggesfritt skogsbruk.

Tabell 61. Nämndens åtgärder till uppdrag 24. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
25.01 Utveckla och fastställa målbild och indikatorer för tillgång till grönyta och andel grönyta i staden.	Jämställd hälsa	Underlätta planering för natur och parker och möjliggöra strukturerad uppföljning.
25.02 Utveckla grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk för rekreation, klimatanpassning och andra ekosystemtjänster som underlag för översiktsplanering och genomförandeplanering i staden och i tätorterna.	Jämställd hälsa	Förstärkt grön- och blåstruktur till stöd för rekreation och andra ekosystemtjänster.

Tabell 62. Nämndens åtgärder till uppdrag 25. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N3.1.1 Ta fram underlag till lokalt åtgärdsarbete Björklingeån, Jumkilsån,	Vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Sävaån och Olandsån. (enligt handlingsplan vatten).		
N3.1.2 Ta fram en brandvattenplan med strategier och geografiska avvägningar för en långsiktig och resurseffektiv brandvattenförsörjning.	Vattenprogram	Säkerställa tillgång till brandvatten vid nybyggnation och därmed minska risken för försenade/uteblivna nybyggnadsprojekt.
N3.1.3 Ta fram en släckvattenplan eller motsvarande vägledning för att minimera påverkan från förorenat släckvatten på kommunens dricksvattentäkt.	Vattenprogram	Minskad risk för föroreningar som påverkar dricksvattentäkten.
N3.1.4 Samordna och utveckla vägledning för praktisk tillämpning av Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Vägledning tillgängliggörs genom Vattenportalen.	Vattenprogram	Tydligare vägledning för handläggare i projekt som riskerar att påverka dricksvattentäkten.
N3.1.5 Komplettera Känslighetskartan med Lagga i Knivsta kommun. Området tillhör tillrinningsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna (dricksvattentäkten) men saknar känslighetsklassning.	Vattenprogram	Komplett kartering av Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde för att minska risken för föroreningar i dricksvattentäkten.
N3.1.6 Ta fram en åtgärdsplan för sedan tidigare bebyggda områden utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt”.	Vattenprogram	Säkrad dricksvattenkvalitet.
N3.1.7 Systematiskt prioritera och följa upp åtgärdsförslag i de framtagna lokala åtgärdsunderlagen för att förbättra status i kommunens ytvattenförekomster.	Vattenprogram	Väl grundad prioritering inför praktiskt genomförande av åtgärder i sjöar och vattendrag.
N3.1.8 Undersöka förutsättningarna för att nyttogöra kalken från kommunens vattenavhårdning i syfte att reducera fosforbelastningen med låg klimatpåverkan.	Vattenprogram	Bättre underlag för framtida utvecklingsarbete för cirkulära flöden för bland annat fosfor.

Tabell 63. Nämndens åtgärder till nämndmål N3.1: Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
26.01 Att gemensamt med nämnder och bolag stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskaphöja kring våldsbejakande extremism.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete, en jämn fördelning av makt och inflytande, jämställd hälsa, mäns våld mot kvinnor ska upphöra	Ökad långsiktig förmåga att upptäcka och förebygga våldbejakande extremism
26.02 Säkerställa systematik för att löpande anpassa det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet utifrån nya förutsättningar såsom ny lagstiftning, forskning, omvärldsanalys och lägesbild. Tillämpa kunskapsbaserade arbetssätt och beprövade metoder.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete, en jämn fördelning av makt och inflytande	Uppsalas invånare känner sig trygga och är inte oroliga att utsättas för brott i sina bostadsområden eller när de rör sig och vistas inom kommunen.
26.03 Utveckla kommunens förmåga att motverka välfärdsbrott.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Minskad risk att företag eller privatpersoner otillbörligen utnyttjar kommunala medel för egen vinning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
26.04 Effektivisera arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i den offentliga miljön såsom kamerabevakning, ordningsvakter och väktare.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad trygghet i Uppsala kommun
26.05 Arbeta för trygghet och attraktivitet för näringslivet i city, stadsdelar, kransorter, på landsbygden och i verksamhetsområden.	Trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete, näringslivsprogram, en jämn fördelning av makt och inflytande	Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.

Tabell 64. Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.01 Ta fram och implementera metod för att integrera social hållbarhet i samhällsbyggandet	En jämn fördelning av makt och inflytande, jämställd hälsa och jämställd ekonomi	Socialt hållbar samhällsbyggnad - integrering av jämlikhets-, jämställdhets-, trygghets-, äldre-, barnrätts, segregationsperspektiv etc i fysisk planering
27.02 Identifiera effektiva insatser inom koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation	Jämställd hälsa, jämställd ekonomi	Minskad segregation och mer jämlika livsvillkor i Uppsalas stadsdelar och tätorter
27.03 Sprid kommunens lägenheter inom bostadsresursen i hela kommunen och mellan olika fastighetsägare i syfte att motverka segregationen och öka tryggheten.	Bostad för alla	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
27.04 Ta fram och implementera modell för att på ett systematiskt sätt kunna analysera och följa upp social hållbarhet i samhällsbyggandet med hjälp av GIS (geografiska informationssystem).		Hitta modell för att analysera och följa upp hur den sociala hållbarheten beaktas i olika samhällsbyggnadsprojekt.
27.05 Utveckla kommunens områdesarbete och arbete med områdesutveckling för att främja jämlika livsvillkor.	Handlingsplan för Gottsundaområdet, handlingsplan för Gränby/Kvarngärdet, en jämn fördelning av makt och inflytande	Effekten av arbetet ska vara en bättre samordnad verksamhet med ett effektivt nyttjande av kommunens samlade resurser på området och bättre plattform för samverkan. Arbetet ska stärka den kollektiva förmågan att gemensamt med lokala aktörer och boende arbeta för stärkt sammanhållning och ett brett, lokalt förebyggande arbete. Externa aktörer ska märka effekten genom att kommunen i större utsträckning än idag uppfattas uppträda som en gemensam helhet snarare än olika delar. Arbetet ska även bidra till ökat och mer systematiskt lärande mellan olika processer som handlar om områdesarbete och områdesutveckling.
27.06 Vidareutveckla befintliga rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en ökad social blandning.	Bostad för alla	Tillkommande bostäder kompletterar de upplåtelseformer som saknas i ett delområde.

Tabell 65. Nämndens åtgärder till uppdrag 27. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
28.01 Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.	Bostad för alla jämfäställd ekonomi	Nyproduktion som kan efterfrågas av fler hushåll och bidra till att motverka bostadsbrist och en allsidig hushållssammansättning
28.02 Utveckla innovativa lösningar i samverkan med byggaktörer för att mildra lågkonjunktorens negativa effekter på bostadsbyggandet.	jämställd ekonomi	Påverkan från lågkonjunkturen på byggmarknaden i Uppsala mildras.
28.03 Anvisa mark till aktörer som bidrar med innovativa lösningar för att utveckla bostadsformer och affärsmodeller som möter behov och efterfrågan.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
28.04 Analysera konsekvenserna av att tillämpa tomträtt för att tillskapa bostäder med relativt lägre boendekostnad.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.
28.05 Underlätta för bo- och byggemenskaper att förverkliga projekt i kommunen.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
28.06 En bättre fungerande matchning mellan hushållens behov och utbudet av hyresbostäder ska utredas.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
28.07 Fler hushåll ska ges möjligheten att bo i kollektiva boendeformer och att dela bostadsytor som ett sätt att få lägre boendekostnader, minska klimatavtrycket och öka den sociala sammanhållningen.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
28.08 Renovering ska sträva efter att hushåll ska ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter renovering.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
28.09 Underlätta för äldre att bo bra i det ordinarie bostadsbeståndet.	Bostad för alla, jämställd ekonomi	Underlätta för äldre att kunna bo bra i det ordinarie bostadsbeståndet.

Tabell 66. Nämndens åtgärder till uppdrag 28. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
29.01 Bidra till socialnämndens utredningsarbete med bland annat kompetens inom våldsfrågor och styrning.	Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål, mäns våld mot kvinnor ska upphöra	Potentiellt förbättrade möjligheter för våldsutsatta att få tillgång till en trygg bostadssituation och därmed bidra till minskat våld.

Tabell 67. Nämndens åtgärder till uppdrag 29. Utreda möjligheterna att erbjuda kvinnor i skyddat boende en trygg bostadssituation.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
30.01 Samordna och stötta kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen.	En jämn fördelning av makt och inflytande, jämställd ekonomi, jämställd hälsa	Stärkt kapacitet att planera och vidta relevanta åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv.

Tabell 68. Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
31.01 Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet	Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till det fria kulturlivet	Uppdraget bidrar till ökad transparens och möjlighet till uppföljning av kommunens ekonomiska hushållning avseende lokaluthyrningar för rekreationssyften. Genom kartläggningen kan kommunen vidta styrningsmässiga åtgärder för att säkerställa likabehandling och kostnadsuppföljning.

Tabell 69. Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
32.01 Utveckla samverkan med civilsamhället och brukarrörelsen avseende psykisk hälsa och suicidprevention.	Jämställd hälsa	Bidra till ökad delaktighet och användande av ändamålsenliga arbetssätt.
32.02 Samordna och stödja kommunkoncernen i att utforma ändamålsenliga suicidpreventiva arbetssätt i enlighet med Vägledning för suicidpreventivt arbete.	Jämställd hälsa	Förbättrade möjligheter att vidta relevanta åtgärder för att förebygga suicid.
32.03 Stödja, analysera och följa upp kommunens arbete med psykisk hälsa i alla åldersgrupper där grupper med ökad risk att drabbas av psykisk ohälsa särskilt lyfts fram.	Jämställd hälsa	Stärkt kunskap om effekterna av kommunens insatser för psykisk hälsa samt förbättrade möjligheter att vidta effektiva insatser över längre tid.

Tabell 70. Nämndens åtgärder till Uppdrag 32. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
33.01 Genom kartläggning och analys utveckla, tillsammans med berörda nämnder, arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas nära miljö.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förhindra kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende hos barn och unga.

Tabell 71. Nämndens åtgärder till uppdrag 33. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
34.01 Säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. (riskåtgärd)		Ökad inkludering och trygghet inom målgruppen (bland barn och unga)
34.02 Utveckla samverkan med berörda aktörer för att främja säker trafikmiljö för barn i den långsiktiga fysiska planeringen. (riskåtgärd)		Ett mer systematiskt och effektivt arbete i säkerställandet av barn och ungas behov.
34.03 Bidra till riktlinjer som utgår från olika områdets förutsättningar, nybyggnation respektive befintliga skolor, samt baseras på lärdomar från närbesläktade pågående arbeten i kommunen, nationellt och internationellt.		Mindre biltrafik och en säkrare trafikmiljö för elever och anställda i området runt skolor, framförallt vid tider när skolan börjar och slutar.

Tabell 72. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
35.01 Genom utbildning och övning stärka förmågan till krisberedskap och	Kommunövergripande utbildnings- och övningsplan samt förvaltnings- och	Nämnder och bolag har förmåga att leda och samordna sina verksamheter vid

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
civilt försvar i kommunens alla verksamheter.	bolagsspecifika utbildnings- och övningsplaner	samhällsstörningar och höjd beredskap samt hantera störningar och höjd beredskap utifrån kommungemensam samverkan.
35.02 Utreda hur GIS kan användas i beredskapsplanering och krisledning.	Program för krisberedskap	Stärka förmågan
35.03 Utveckla en kommungemensam rutin för en systematisk och spårbar utvärdering och erfarenhetsåterföring.	Program för krisberedskap	Kommunen kan göra en aktuell bedömning över sin förmåga till krisberedskap och civilt försvar
35.04 Ta fram ett förslag till krigsorganisation för ledning av kommunens verksamheter.	Program för krisberedskap	Kommunen har en struktur för att leda och samordna sina samhällsviktiga verksamheter under höjd beredskap och ytterst krig.
35.05 Utveckla verksamhetsplaner för den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation.	Program för krisberedskap	Nämnder och bolag har en planering för hur de ska upprätthålla sina verksamheter under höjd beredskap och ytterst krig.
35.06 Utveckla ett stöd för verksamhetsplanering för höjd beredskap.	Program för krisberedskap	Kommunen har en gemensam systematik och struktur för hur verksamheter ska planera för att upprätthålla sin verksamhet under höjd beredskap och ytterst krig.
35.07 Besluta om krigsplacering av personal i Uppsala kommun.	Program för krisberedskap	Kommunen har säkerställt personalförsörjningen av sin krigsorganisation under höjd beredskap och ytterst krig.
35.08 Utveckla en personalförsörjningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation.	Program för krisberedskap	Kommunen har säkerställt personalförsörjningen av sin krigsorganisation under höjd beredskap och ytterst krig.
35.09 Utveckla kommunens beredskap för kärnteknisk olycka genom att planera för skyddsåtgärder.	Program för krisberedskap	Kommunen kan upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter och skydda människors liv och hälsa.
35.10 Stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar genom att delta i nationella och regionala övningar.	Program för krisberedskap, kommunövergripande utbildnings- och övningsplan	Kommunen stärker sin förmåga att enskilt och tillsammans med andra aktörer förebygga och hantera samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap.
35.11 Stärka motståndskraften i kommunens samhällsviktiga verksamheter genom att arbeta med kontinuitetshantering för samhällsstörningar och höjd beredskap.	Program för krisberedskap	Kommunen ökar sin motståndskraft vid allvarliga samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap.
35.12 Följ upp nämnders och bolagsstyrelsers arbete med kontinuitetshantering och utveckla ett fortsatt stöd.	Program för krisberedskap	Kommunen kan göra en aktuell bedömning över sin förmåga till krisberedskap och civilt försvar
35.13 Utveckla en struktur och stöd för det systematiska och integrerade beredskapsarbetet.	Program för krisberedskap	Ge en struktur för nämnder och bolags systematiska beredskapsarbete
35.14 Utreda och inrätta trygghetspunkter.	Program för krisberedskap, en jämn fördelning av makt och inflytande	Kommunen kan stärka sin krisberedskap i att värna civilbefolkningen.

Tabell 73. Uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.